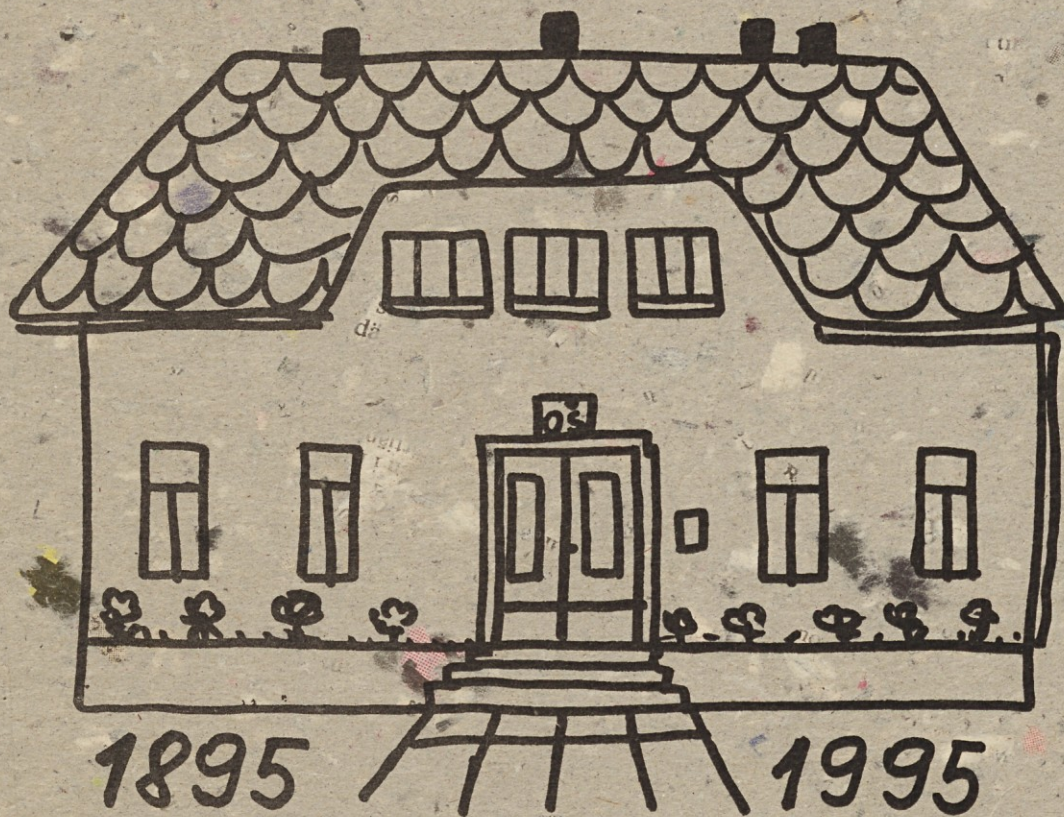

U osnovna šola Leše

Listki

11

Šol. leto 1994/95

Listki so glasilo podružnične šole Leše. Začeli smo jih izdajati v šolskem letu 1983/84. V njih smo objavljali svoje spise, zgodbe in likovna dela.

Pred vami je že 11. številka. Letos smo jo posvetili praznovanju stoletnice naše šole. To je razvidno tudi iz vsebine, ki smo jo razdelili v dva dela: v prvem prikazujemo šolo in vas Leše danes in nekoč, v drugem pa so prispevki učencev, ki so v tem šolskem letu obiskovali šolo.

Prispevki kažejo, da smo se na stoletnico pripravljali vse šolsko leto. Obiskovali smo krajanke, opazovali hiše po vasi, zbirali gradivo in zapisovali. Učili smo se pesmice in igrice, veliko vadili in se veselili našega praznika. Upamo, da bo praznovanje 100-letnice naše šole lepo.

Da bo prireditev ob 100-letnici uspela, so se trudili tudi člani odbora, ki ga je oblikovala krajevna skupnost: Samo Cotelj, Jože Kocjan, Brigita Brlek, Mari Razinger, Maruša Mravlje, Francka Bohinjec, Janez Langus, Janez Bogataj, Cveto Krč, Ivan Valjavec. Sodelovala sta ravnatelj centralne šole g. Tone Ručigaj in Jožica Koder, učiteljica slovenskega jezika.

Vsem se zahvaljujemo za njihovo pomoč.

Učiteljica Irena Japelj z učenci.

IZ KRAJEVNEGA LEKSIKONA O LEŠAH

Leše, v Lešah, lešanski, Lešani, cesta Tržič-Begunje nad vasjo, Tržič 6 km, Kranj 23 km. Nm 519 m. Razložena vas v zatišni legi, prisojni, na vznožju Dobrče (1634 m). Polja malo, travniki, pašniki, senožeti pod Dobrčo. Podnebje dokaj toplo - sadovnjaki, čebelarstvo. Skozi vas teče potok Lešanščica. Njeno vodo so vaščani zajeli za vodovod. Domačini gonijo živino poleti na pašo na Lešansko planino, ki je v v. pobočju Dobrče. Cerkev sv. Jakoba je iz l. 1822. Staro šolsko poslopje so l. 1944 požgali, po vojni so zgradili novo šolsko poslopje.

LEŠANSKA ŠOLA

Ob 100 letni zgodovini naše šole je pogled na ta čas lahko le spomin na vse trenutke in leta, ki smo jih otroci Leš in okoliških vasi preživeli v tej stavbi. V njej smo pridobivali prva osnovna znanja iz računstva, branje, narave in še vrsto drugih spoznanj, s katerimi smo se kasneje srečali v življenju. Takrat vsega nismo razumeli in sprejeli, ker smo imeli svoje poglede na vse, kar se je dogajalo okrog nas. Leta odraščanja pa so potrdila marsikateri v šoli sprejeti napotek in dokazala, da življenje niso samo sanje, pač pa stvarnost in resničnost, ki jo oblikuje cela vrsta pogojev, neoziraje se na čustva in srečo posameznika. Zato toliko različnih usod in življenjskih poti.

Učitelji na naši in kasneje na drugih šolah so nam tako nakazovali poglede na bodočnost in nam tako skušali pomagati pri reševanju kasnejših zahtev in usod. Zato se vsem učiteljem, ki so nam utirali pot v življenje v imenu učencev naše in drugih šol najlepše zahvaljujem.

Prav tako se zahvaljujem našim prednikom, ki so žer v prejšnjem stoletju, natančno leta 1895 postavili ta objekt za pridobivanje znanja čeprav sami takrat take možnosti niso imeli. Zavedali pa so se, da je izobrazba največje bogastvo in najboljša dota, ki jo lahko dajo svojim in vsem bodočim otrokom v tem prelepem predelu pod Dobrčo za katerega slišimo, da je to Gorenjska Vipava.

Marsikaj bi se dalo povedati o tej Vipavi in ljudeh, ki v njej živijo, o njihovem gospodarstvu in skrbi za preživetje svojih družin v prejšnjih časih.

Vendar ostanimo pri šoli, saj proslavljamo njeno stoletnico in njen delež pri razširitvi znanja mladih in k razvoju teh krajev.

Pouk in izobraževanje otrok se je v lešanski fari pričel že nekaj let preje in to leta 1878. Takratni župnik Alojz KUMER je bil vnet zagovornik in pospeševalec kulture in znanja. Zato je tega leta v župnišču odprl svojo šolo in sam poučeval otroke in nekatere odrasle. Od države je prejemal na leto po 2 goldinarja za vsakega učenca. Kasneje to je leta 1885 pa so se v pouk vključili še otroci iz Popova, Vadič in Visoč.

Prostorska stiska v župnišču je tako narekovala potrebo po novi samostojni šolski stavbi. Poseben interes za izgradnjo nove šole v Lešah sta pokazala radovljiški okrajni glavar gospod Josip DRALKA in mošenjski župan gospod JURGELE;

Tako je leta 1887 bil po nalogu šolskega nadzornika gospoda Franca LEVCA ustanovljen krajevni šolski odbor. Ta odbor so sestavljali: predsednik Ivan Tavčar, podpredsednik Franc Valjavec / Rahot/, člana pa sta bila Franc Cvenkelj in Ignac Rozman iz Peračice. Odbor je tako skrbel za uresničitev naloge in jo tudi uresničil. Stroški za izgradnjo šolskega objekta so znašali 3.000 goldinarjev. Država je prispevala 800 goldinarjev, ostala manjkajoča sredstva pa je zbral krajevni šolski odbor s pomočjo domačinov. Šola je bila zgrajena leta 1885 in jeseni tega leta je že sprejela prve učence.

Stavba šole je bila pritlična z eno učilnico, sanitarijami in stanovanjskimi prostori za učitelja. Pouk v tej stavbi je bil neprekinjeno vse do 2. svetovne vojne.

Izgradnja šole za tiste čase in te kraje je bil pravi podvig, če upoštevamo takratne premoženjske zmožnosti prebivalcev teh krajev. Za odbor in ljudi je bila to častna in hvalevredna naloga, za vse naslednje rodove pa posebno darilo, ki se je ohranilo do današnjih dni in upajmo, da tudi po 100. obletnici objekt ne bo zgubil svojega prvotnega pomena in namena.

Iz šolske kronike spoznamo, da so od ustanovitve pa do 2. svetovne vojne na šoli poučevali: Simon HORVAT, Valentin CLEMENTE, Julij SLAPŠAK, Ignac LABERNIK, Amalija POLJANEC, Terezija VRANIČ, Avgust MIKUŽ, Alojz BULOVEC, Josipina GROM, Marija KASTELIC, Jožef GORIŠEK, Ivan LAHAJNAR, Janez ZUPAN, Srečko KRISTAN, Viktor PLEMELJ in njegova žena.

Delo in uspehi učiteljev na šolskem in izvenšolskem področju so delno opisani v šolski kroniki.

Ob tej priliki bi omenil samo prvega stalnega učitelja in zadnja dva pred vojno.

Prvi stalni učitelj v Lešah je bil Julij SLAPŠAK, za katerega piše v kroniki, da je bil šolnik starega kova: ne le, kar veva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan. Moči, ki mu jih je šola puščala, je posvečal čebelarstvu, prosvetnemu delu in gasilstvu. Na njegovo pobudo je bilo ustanovljeno tudi v Lešah gasilsko društvo leta 1900 in v tem letu sezidan tudi gasilski dom. Ob vsem tem pa je marljivo pisal in je znan kot mladinski pisatelj pod imenom MIŠJAKOV JULČE.

Zadnja učitelja pred 2. svetovno vojno pa sta bila Viktor PLEMELJ in njegova žena. V tem času je šola postala dvorazrednica, zato tudi dva učitelja. Oba sta ostala domačinom v spominu kot dobra učitelja, pripravljena sodelovati in pomagati vsem. Učitelj Plemelj je bil vnet športnik in je sodeloval na tem področju z otroci pa tudi odraslimi. Žena pa je bila vključena v razna humanitarna dela.

V času okupacije je šola delovala le nekaj časa, poučevali sta nemški učiteljici. Med vojno leta 1944 je bil objekt poškodovan in tako neprimeren za pouk. Tako otroci v času okupacije niso imeli rednega pouka, v kolikor pa je bil, ni bil v materinem jeziku.

Domačini so takoj po vojni pristopili k obnovi stavbe in jo do leta 1947 toliko usposobili, da se je pouk v njej lahko pričel. Do tega časa pa je bil pouk v Golmarjevi hiši.

Poslopje je bilo preurejeno tako, da je iz pritlične nastala enonadstropna stavba. Tako je bilo pridobljeno več novih uporabnih prostorov pa tudi stanovanje za učitelja je bilo udobnejše in večje. K hitri obnovi stavbe so veliko prispevali domačini s prostovoljnim delom in raznimi prispevki pa tudi občina je prispevala svoj delež. Notranji prostori so bili kasneje še parkrat preurejeni. Zadnja večja obnova je bila leta 1984 in to je financirala BPT Tržič.

Šola je bila do leta 1972 samostojna, po letu 1973 pa je podružnična šola osnovne šole Bistrica. Od tega leta dalje šolo v Lešah obiskujejo le učenci prvega in drugega razreda, učenci ostalih razredov pa se vozijo v Bistrico.

Po vojni so na šoli poučevali:

Janko JOCIF, Mira BERTONCELJ, Cilka ZELNIK, Lidija IVANČIČ, Janez in Cilka RIBNIKAR, Jelka ŽAGAR, Marija PETELIN, Janez PIŠKUR, Frančiška ROMIH, Bojčenka BOBNAR, Vida ŠTABUC, od leta 1981 pa poučuje domačinka Irena ŠVAB, poročena JAPELJ.

Občasno so poučevali še:

Vinko REVEN, Marija BEGUŠ, Janez GRUM, Lea GLOBOČNIK poročena GRUM, Jožica KOŠIR poročena KODER.

Vsi učitelji so se poleg šolskega dela več ali manj ukvarjali tudi z izvenšolsko dejavnostjo. Tako moram posebej poudariti, da se je učitelj JOCIF veliko ukvarjal z obnovo šolske stavbe, učiteljica ZELNIK z gospodinjstvi, učitelja RIBNIKARJA s kulturno prosvetnim delom in pridobitvijo šolskega igrišča, učiteljica BOJČENKA pa s kulturnim in družabnim življenjem v vasi.

Tudi začasno zaposleni se izvenšolskim dejavnostim niso odrekli, kar posebno velja za učiteljici Grumovo in Kodrovo.

Povojni učitelji na šoli so si prizadevali za sodobno učno-vzgojno delo, si pomagali z učili, ki so jih sami izdelovali in pripravili ter tako otrokom približali obravnavano snov. Tako so širili znanje vsem, jim omogočili lažji prehod in uspešno dokončanje osemletke in kasneje drugih šol.

Reči pa moram, da samo utrjeno osnovno znanje, volja in prizadevnost vsakega posameznika lahko pelje k zadanemu in zaželenemu cilju.

Mladi so pokazali in spoznali, da rek "kolikor znaš, toliko veljaš" ni le rek pač pa resničnost in potreba časa tega in novega stoletja.

Ta rek naj tudi v bodoče ostane življenjsko vodilo vsem mladim Gorenjske Vipave.

Ta zapis je ob 100-letnici šole oblikoval krajan g. Jože Kocjan.

NAJLEPŠI SPOMIN

Bila je pozna jesen l. 1945. Vojna se je komaj končala, časi pa so bili še vedno nemirni. Po vaseh so vznemirjale prebivalce vesti o "belih šenah" in predno se je zmračilo, so ljudje že zapirali pred njimi vrata svojih domov. Po opisu sodeč so bili to ubežniki tujih vojska: Nemci, četniki, Kozaki, morda tatovi, ki so v splošni revščini iskali zase vse, kar bi bilo uporabno, morda so bili to ljudje, ki so se zabavali, ker so se jih bali.

V tem obdobju so me poslali v Leše, vas, ki so jo imenovali "Gorenjska Vipava". Tako se je začelo moje učiteljevanje, ki ga do takrat nisem nikdar načrtovala.

Naša prva učilnica v Lešah je bila kmečka "hiša", šolska zgradba skromen Paplarjev, po domače Golmarjev dom, moja vsakdanja pot v šolo pa najlepša cesta, dolga kar 6 km v eno smer. Vodila me je iz vasi Kovor, mimo Hudega, skozi Hušico in mimo Brezij. V neokrnjeni naravi, skozi polja in travnike ter gozdičke nepreračunljiva človeška roka takrat še ni zasekala nobene rane.

V Lešah sem našla dobrohotno bratsko razpoloženje, skupno prizadevanje, da bi čimpreje zaživelo šolsko delo, dobro voljo in tovarištvo. Ves kraj je bil ena sama velika družina, "moji otroci" so bili večinoma le nekaj let mlajši od mene.

Mnogo je nepozabnih spominov na dve srečni leti poučevanja v Lešah. Najlepši od vsega pa so utrinki skupnih poti do šole in nazaj. Učenci obrobni vasi so me vedno pričakali ob poti, večkrat pa so mi prihajali nasproti tudi oni iz vasi. Veliko je bilo smeha, veselja in pripovedovanja o otroških težavah. Hoteli so mi pomagati in so zato tekmovali kdo bo nesel moj slamnati cekar, ki je imel oznako IHS. Višek navdušenja pa je bil trenutek, ko so tu in tam zagledali v mojih rokah kovček s harmoniko in vsak mi je hotel biti v pomoč, kar ni bilo kar tako. Kovček je bil dokaz, da bomo takrat peli vsi, kar nas je bilo v lešanski šoli, torej kar okrog 60 grl. Zares smo priredili pravo glasbeno predstavo. Odpirala so se okna sosednjih hiš, peli so otroci, pela je violina šolskega upravitelja Jocifa, ki je dajal takt z nogo, pela je tudi moja harmonika.

Ko se v teh letih, skoro petdesetih letih, večkrat srečujemo mnogi, ki smo takrat sodelovali, smo zares ponosni na tisti čas, ko smo skupaj ustvarjali nekaj zares veličastnega.

Prišla je pomlad l. 1947 in tudi takrat so me spremljali moji učenci. Pa smo večkrat v tednu, pa tudi več tednov zaporedoma, kje daleč za smrekami, slišali žvižganje. Seveda je bila otroška radovednost nenasitna z vprašanji, katera ptičica tako žvižga. Obljubiti sem jim morala, da bomo ob koncu pouka, v juniju, skupaj odšli do dreves, kjer se začne "Kovorska rova" in bomo takrat gotovo imeli dosti časa, da bomo poiskali neznano ptičico.

Obljubo sem morala izpolniti.

Prišli smo do dreves, učenci so zagledali mojega sedanjega moža, ki je žvižgal kar naprej in jim dokazal, da je on tisti, ki so ga iskali.

Takrat je prišlo zame slovo. Skrivoma so tekle solze, ki sem jih obrisala v rdečepisano ruto, ki sem jo vedno nosila s seboj in jo hranim še danes.

V tistem trenutku sem se tudi dokončno zavedla, da je bila moja odločitev za učiteljski poklic pravilna.

Začela se je nova stran življenja, poučevanje v Tržiču.

12. maj 1995

Mira Bertonec-Hiršel

BILI SMO RESNIČNI PRIJATELJI

Moj spomin na osnovno šolo LEŠE še ni povsem zbledel. Sicer že močno siva glava dokazuje, da je od tedaj poteklo že 60 let. Naš razred je bil nabito poln. V CVENKELNOVI družini je bilo kar 10 otrok, 5 fantov in 5 deklet. A zanimivo je pogledati v naša spričevala. Vsi smo bili prav dobri in odlični učenci in ob zaključku šolskega leta prejeli knjižne in druge praktične nagrade. Še dandanes hranim spominsko darilo, žagico in škarje za obrezovanje sadnega drevja. To nagrado mi je izročil šolski nadzornik iz Radovljice, v letu 1935-36.

Upravitelj šole in učitelj Viktor PLEMELJ in njegova žena MILA s hčerko ŽUŽO, so bili ne le odlični učitelji - vzorniki, temveč tudi prijatelji. Sovrstniki, učenci, ki so skupaj z menoj obiskovali I. razred v letu 1933 lahko potrdijo, da nas je tedanji učitelj Srečko KRISTAN kar vsak dan pretepal s palico. Zelo smo se ga bali! Od klopi do klopi je mahal, ni pa gledal kam je koga zadel, pa tudi za ušesa nas je vlekel. Dobro, da te stroge metode danes ni več.

Družina PLEMELJ, ki je prišla v Leše za KRISTANOM, oba učitelja še zelo mlada in pristrčna, sta poučevala 7 let. Torej toliko generacij otrok se jih še vedno živo spominja. Z učiteljeve mize pri tabli je palica izginila. Nihče od učencev-nk ni bil tepen, niti ne na drug način kaznovan. Vsakršne šolske probleme so znali reševati z lepo in prijazno besedo. Učenci in učitelj z vso avtoriteto, smo bili pravi prijatelji. Če je morda kdo izmed nas kdaj le zamudil redni pouk, ali kaj drugega "ošpičil" pa mu je bila za kazen naložena dolžnost, da mora dvakrat napisati domačo nalogo.

Šolski vrt je bil od zgodnje pomladi do pozne jeseni zelo lepo obdelan. Upravitelj sam je zemljo obdeloval z veliko ljubeznijo. Kdorkoli je prišel v šolo, se ni mogel načuditi vzorno urejenim gredicam. Vse je bilo v cvetju. Ob ograji smo imeli okrog 100 vsajenih divjakov in v zgodnji pomladi smo učenci sami po navodilih učitelja prav vse cepili. Le redka sadika se ni prijela. Dandanes je več mojih sovrstnikov odličnih sadjarjev. To je brez dvoma zasluga učitelja, ki je bil naš vzornik. Osebni zgled tako pri pouku in delu, pa tudi na področju športa, nam je pomenil veliko več kot beseda. Nadvse še sedaj cenim z največjim spoštovanjem svojega učitelja, ki me je učil od prvega do šestega razreda, nato pa s še nekaj sošolci odšel v meščansko šolo Tržič. V tem letu bo naš upravitelj - učitelj praznoval 89 let zelo plodnega dela in trdega življenja skupaj z nami, njegovimi učenci - prijatelji. Dolgujemo mu veliko zahvalo.

Ivan VALJAVEC-Niko (Cvenkelnov)

SPOMINI NA MLADOST

V cvetoči, vihravi mladosti, si človek malo predstavlja svojo starost. Ko pa se postaraš, se rad spominjaš svoje mladosti.

Moja mladost je bila približno takale. V družini je bilo osem otrok. Jaz sem bila sedma po vrsti. Zamislite si osem otrok brez očeta, brez mesečne plače, brez otroških doklad. Koliko je trpela mama, da je vse težave obvladala in nas otroke pripravila do samostojnega življenja.

Za vse se moramo zahvaliti najprej Bogu, da smo bili vsaj zdravi in sposobni za delo. Naprej sem hvaležna mami, da mi je nudila kljub vsem težavam toliko spretnosti in veselja do ročnega dela vseh vrst. Meni ni nikoli dolgčas. Vse življenje ves prosti čas preživim z različnimi ročnimi deli. Želja moja je, da bi bila še malo zdrava, da bi še naprej delala, ker ljubim delo.

Iz šolskih klopi pa mi je najbolj ostal v spominu učitelj Plemel Viktor in njegova žena gospa učiteljica. Tudi ona me je naučila veliko dobrega za pot skozi življenje.

Predvsem pa imam še danes v spominu zvok violine, na katero nas je spremljal učitelj pri petju. V srcu imam še vedno pesem, ki sem jo imela najraje.

Ta pesem se glasi:

1.

Mrzel veter tebe žene,
drobna ptičica od nas.
Ki z nad lipice zelene,
si mi pela kratek čas.

2.

Vsako jutro ptička moja,
zgodaj si prepevala.
Vsako noč je pesem tvoja,
sladko me zazibala.

3.

Kadar koli si zletela
v svoje malo gnezdece,
Vsakokrat si mi zapela,
milo pesem v srčece.

4.

Zdaj pa iz zvonika line,
zadnjo pesem žvrgoliš.
Ker čez hribe in doline,
v tople kraje odletiš.

5.

Zdaj boš zapustila mene,
oh kak srce me boli.
Mrzel veter tebe žene,
pojdi kam te veseli.

6.

Oh da ni mi perje dano,
rad oh rad bi spremljal te.
Pa v ledovje zakovano,
moje revno je srce.

Naj imajo vsi otroci srečno in veselo mladost.

To je moja želja.

LEŠANSKI UTRINKI

Pol stoletja je dolga doba in mnogo spominov v tem času zbledi ali pa celo povsem utone v pozabo.

Prav tako velja to za spomine na Leše, vendar se jih je iz obilice nekej ohranilo presenetljivo svežih...

Bila je temna noč, ko sem stal za močnim deblom velike jablane pod cesto, ki je vodila mimo šole in za mačji skok oddaljen od Maternikove domačije. Vsa moja pozornost je veljala goreči šoli, ki so jo tiste noči namerno požgali partizani, ker je obstajala nevarnost, da bi si v njej kovorski domobranci uredili utrjeno postojanko. Partizani so vse šolske prostore napolnili s suhim dračjem, ga pobrizgali z bencinom in zažgali. Zagorelo je kot v peklu, okenske šipe so se s treskom razletele in že so požrešni plameni obliznili nizko ostrešje.

Tedaj sem bil tudi sam že partizan, vendar se požiga šole nisem udeležil; preveč spominov me je vezalo nanjo. In prav ko je šola gorela kot bakla, so se mi zvrstili v zavesti drug za drugim, kot na filmskem traku. In teh spominov je večina živih še danes po dobrih petdesetih letih. Nisem še pozabil, kako je pater Metod, doma iz Leš, tedaj pa frančiškan v šišenski fari, kjer sem bosopetil tudi jaz in sva se s patrom dobro poznala, prišel nekega dne k meni v šolo in me lepo prosil, naj za božjo voljo vendar hodiva z ženo ob nedeljah in praznikih k maši, če že ne zavoljo sebe, vsaj zastran ljudi, da ne bo v fari zgražanja in pohujšanja. Da ne bo učiteljska klop prazna samevala v cerkvi pod prižnico. Sprevidel sem, da ima mož prav, pa sem mu dal besedo in jo držal tudi še potem, ko je prijetnega in uvidevnega župnika Knaflja zamenjal živčno razrvani in skrajno neprijetni župnik Klemenčič. Ta me je imel že od vsega začetka krepko v želodcu, ker so me lešanske tercialke "zašpecale", da ob nedeljah vodim šolsko mladež popoldne na smučanje in jo s tem odvajam od krščanskega nauka v cerkvi. Ker sem pa zaradi dane besede še vedno zahajal ob nedeljah k maši, me je ta vrli dušni pastir s kancla javno ožigosal za VOLKA V OVČJI PODOBI...

Šinilo mi je ob goreči šolitudi skozi možgane, da sem edino gostilno v vasi poznal samo od zunaj, moral bi jo pa tudi od znotraj in se v njej vsaj enkrat na teden pogovoriti s fanti in možmi o tem in onem. Doma pač nikoli nisem zahajal v nobeno gostilno, pa sem si mislil, da mi tudi tu ni treba in to je bila moja velika napaka, saj sem se s tem birtu močno zameril. Taka zamera je pa vedno škodljiva, saj ima birt v vsakem kraju hudo vplivno besedo. Toda te napake se ni dalo več popraviti; bilo je prepozno...

Spomnil sem se, kako sem nagovarjal Lešane, da bi "gmajno" zasadili z orehi, s tisoči orehov, ki bi sadike zanje dala banska uprava zastonj. Orehov gozd bi poleg stotine centov orehov vsako leto dajal tudi dragocen les za pohištvo, hkrati pa bi izboljšal pašne razmere na gmajni. A Lešani so to ponudbo, ki bi jim z leti močno izboljšala standard, zavrnil. Zavrnil so tudi predlog o zgraditvi kopalnega bazena na gmajni, ki bi ga napajala Lešanščica. V tak bazen s kabinami in bifejem bi Tržičani poleti tromoma prihajali na kopanje in bi radi plačevali prispevek za osvežujočo kopel in zdravo sončenje v neokrnjeni naravi.

Nikoli ne bom pozabil zagrizena klerikalca Zadnika s Peračice in Jošta s Popovega. Oba sta bila šolska odbornika in sta mi dosledno nasprotovala v vsaki zadevi, če se je le dalo. Nekoč je Zadnik v zvezek svoje hčerke, ki jo je poučevala moja žena, zapisal z rdečim svinčnikom stavek ŠOLA BODI VEDNO KRŠČANSKA in ga podčrtal, moja žena je pa pod njim zapisala NE ZGANJAJTE NEUMNOSTI! Kajpak je Zadnik s tem zvezkom takoj tekel tožarit v Radovljico na sresko načelstvo, odtod pa so poslali pisni opomin MENI, namesto ženi.

Med prijetno počutje, ki so ga močno poživljali lepo urejen vrt, ves v cvetju, mini kopalni bazenček in prijetna utica ob kapelici, pa seveda prijetni izleti na Brezje, Dobrčo ter kolesarjenje po Gorenjski (večkrat tudi z župnikom Knafljem), je kanilo tudi nekaj grenkih kapljic...

Kot nikjer in nikoli ne manjka barab, jih tudi v Lešah ni manjkalo in ena teh je neke noči vlomila v naš šolski kurnik, kjer je mirno spalo devet čudovito lepih mladih štajerskih kokoši, ki so ravno prejšnjega jutra znesle svojih prvih devet prekrasnih jajc. Prvič in zadnjič, ker jim je kurji tat zavil vratove in jih zbasal v vrečo ter odnesel. Po njegovi zaslugi so se mi tedaj Lešani prvič zamerili, kajti imel sem občutek, da so vedeli za krivca, pa ga niso hoteli izdati. Zdelo se mi je, da so nam nezgodo celo malce privoščili...

To je bila prva grenka lešanska kaplja. Druga je kanila v naše mirno življenje, ko so se v lešanski gostilni stegli domači fantje in možje z drugimi iz sosedne vasi. Eden od teh je zbežal, pa so ga lešanski ujeli natanko na vogalu šolskega vrta. Tam mu je eden stisnil glavo v "švickosten" in mu potegnil srajco s hrbta, Valjavčev Joža ga je pa, nalit kot sod, zabadal z žepnim nožem divje v hrbet in ga klal kot prašiča! Jaz sem vse to gledal z vrta in sem pozneje moral na sodišče za pričo. Joža je dobil štiri leta in mi zagrozil maščevanje, brž ko bo spet na prostosti, če ne že prej. Poslej se v Lešah nismo več počutili varne in smo si močno želeli proč. Po vojni se nam je ta želja uresničila.

Tretja grenka kaplja me je doletela s prisilnim odvzemom novega pisalnega stroja. Prilastil si ga je eden od lešanskih partizanov, ki pa ga Lešani prav tako kot kurjega tatu niso hoteli izdati, čeprav so mnogi "tovariši" vedeli zanj. Po stroj je prišel k ženi, ko je bila že izseljena iz šole, jaz pa sem bil v vojnem ujetništvu v Italiji. Stroja nisem videl nikoli več.

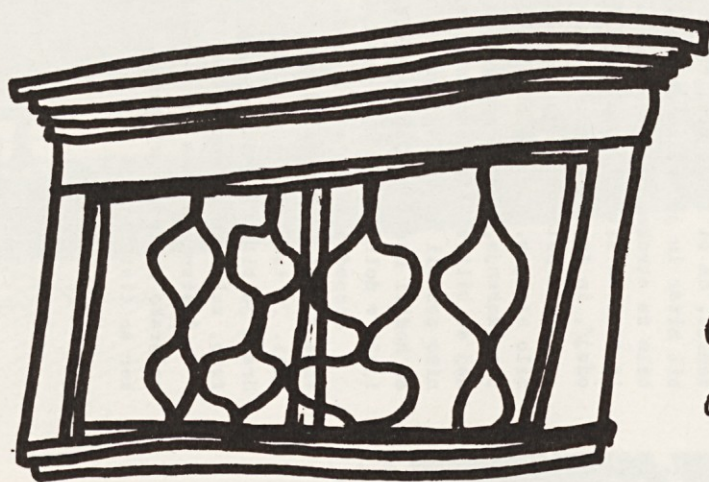
Ko sem pred petimi leti prvič po vojni spet obiskal Leše, je bila šola spet obnovljena in za "štuk" višja. Imela je dve učilnici, zgoraj pa stanovanje za učitelja nižjih razredov, v višje je pa šolski avtobus vozil šolarje v Tržič. Zdaj bo pa šola bojda v celoti ukinjena in se bodo vsi šolarji vozili v Tržič. Tako naš letošnji obisk lešanske šole bolj upravičeno smatramo za pogrebščino kot za slavje.

Naj končam z izposojeno prislovico od Celjskih grofov: DANES ŠOLA LEŠANSKA IN NIKDAR VEČ! Ali pa še, kaj se ve...

Vik Plemelj

Učenci iz Leš in okolice, sedaj hodijo že v srednje šole, so v šolskem letu 1986/87 raziskovali kraj Leše in okoliške vasi. Njihovi prispevki so bili objavljeni v glasilu centralne šole - Stezice. Nekatere smo izbrali za praznično številko.

Tudi letos smo učenci 1. in 2. razreda šole v Lešah hodili po vasi, opazovali hiše, poslušali pripovedi krajanov in jih nekaj zapisali.

Ohranjeno staro
okno Jarkove hiše

Narisał JURE JAPELJ

PRIPOVED ŠUŠTARJEVE MAME IZ LEŠ

Justina Avsenik /Šuštarjeva mama/ se je rodila leta 1903 v Lešah kocijonovim /pri Korenu/, kjer je bilo pet otrok. Preživljali so se s kmetijstvom in živeli zelo skromno.

Njen oče pa je znal izdelovati tudi pipe in čedre, razne okrasne predmete iz lesa /križe, paternjatre/ pa celo stensko uro je napravil. Njena mati je nesla pipe in čedre na trg prodajat, včasih celo v Krenj.

Sestra Šuštarjeve mame Francka Kocjan pa je bila babica in je pomagala pri rojstvu otrok v Lešah in v okoliških vaseh. Včasih so vse ženske rodile doma. Otrok je bilo več, skoraj vse družine so bile številne. Veliko otrok je pomrlo, ker zdravstvo še ni bilo tako razvito kot danes.

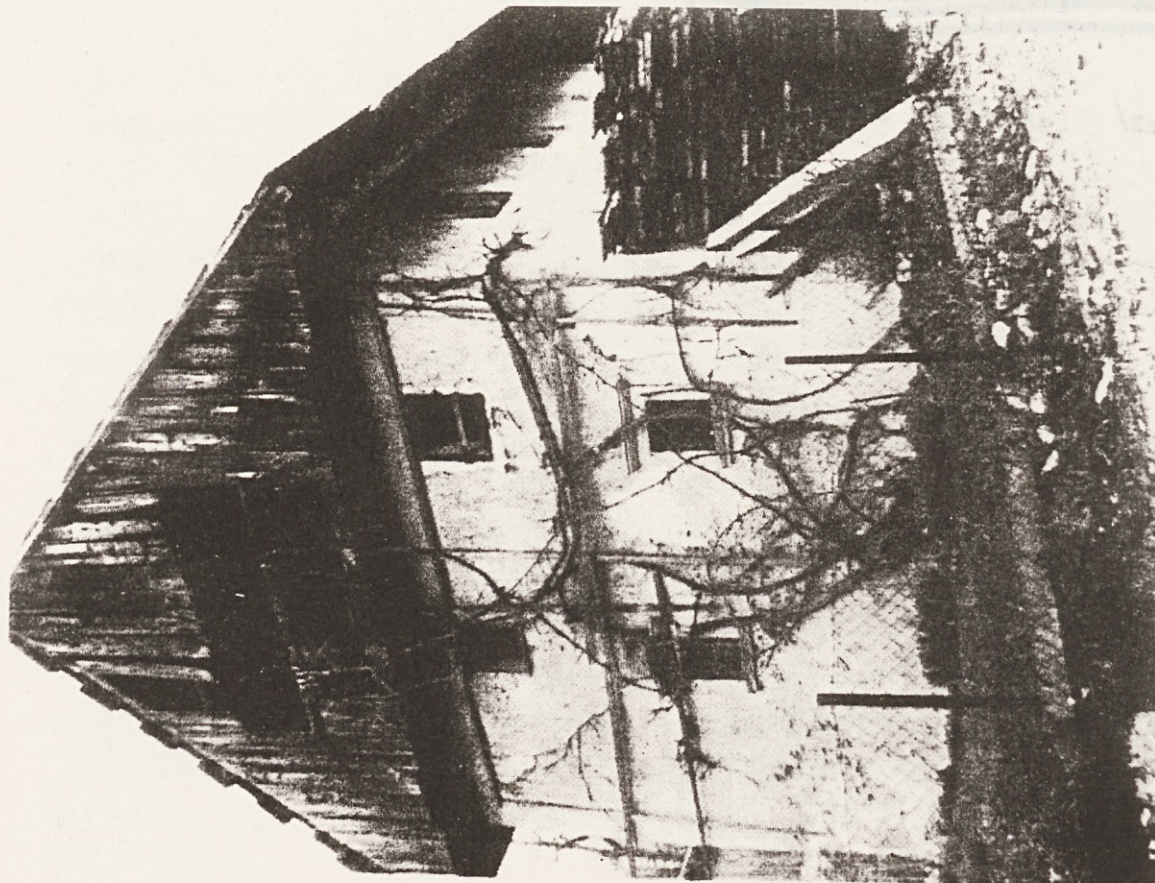
Justina se je poročila k Šuštarju, kjer je bilo premalo zemlje, da bi lahko preživljali številno družino. Njen oče je bil mizar in je veliko delal drugod. Šuštarjeva mama pa je skrbelo za otroke, delala na polju, pa tudi kaj zasila, saj je bila izučena šivilja. Sešila je tudi veliko "kovtrov" /prešitih odev/, in to vse ročno.

Tudi delo na polju je bilo včasih težje kot danes, ker ni bilo strojev. Njiv je bilo več. Doma so pridelovali žito, krompir, korenje, peso, repo in vso zelenjavo. Žita so dali v mlin, saj so bili v Lešah kar trije mlini. Ker je bilo več njiv in niso poznali umetnih gnojil, jim je primanjkovalo sena, zato so hodili kosit na Dobroč /Seča/, seno pa so na bremenih spravljali v dolino.

Gospodinjstvo je bilo tudi drugačno, saj ni bilo elektrike, vode v hiši in gospodinjstkih pripomočkov. Kruh so pekli doma v peči. Za tudi kuhali so v peči. Prali pa so v potoku Lešenščica, črna je bila dr-gačna - domača, veliko so kuhali žgance, kašo, repo, zelje in polento.

Šuštarjeva mama in njen mož sta kupila staro hišo in gospodarsko poslopje pri sosedu - Gontjovo /zgrajena leta 1719/, ker so tisti ljudje odšli v Ameriko.

Šuštarjeva hiša v Lešah je najstarejša (nenaseljena)

Katja Švegelj, 7.a

(Skixice)

OBRTI V LEŠAH

Ckrog Leš ni bilo dovolj zemlje, da bi lahko živeli šamo od kmetovanja. Težko je bilo življenje bajtarjev in kajzarjev. Pri-ložnostni zasluzek so imeli od kuhanja oglja, žganja apna, po-diranja lesa. Nekateri so delali tudi na cesti in železnici.

Razvita pa je bila tudi obrt, za domače potrebe in za pro-dajo. Domača imena šlosar, šuštar, žnidar, Rodar, Šnajcar so na-stala po obrteh.

Skoraj pri vseh hišah so imeli ovce. Volno so predelovali doma. Na podstrežjih imajo še zdaj krtče in kolovrate. Iz volne so izdelovali rokavice, nogavice, telovnike, jopice. Zhane pre-dice in pletilje so bile: žnidarjeva mati, Maternikova stara ma-ti, Fužavnična Reza, Milačeva mati. Šnajcarjeva Katra je izdelo-vala lepe in trpežne opanke.

Tri Narčku in Korenu je bilo doma pičičarstvo. Tri Korenu so izdelovali iz lipovine tudi žličnike, okvirje za slike, ogle-dala in nabožne stenske podobe.

Pri Cvenkljnu in žnidarju je bilo krojaštvo.

Čenjene živilje so bile Suštarjeva mati, Špornova Neža, Matev-ževa Mina. Špornova Neža je hodila "v štero". Ko se je priprav-ljala poroka, je več dni živala balo.

Pri Rodarju so nekaj časa izdelovali kolesa in vozove. Ko-vaš je vozove okoval, popravljaj poljsko orodje in podkoval ži-vino. Škafe, goliše, čebre in kadi je delal sodar pri Batku.

Tudi pohištvo so znali narediti v Lešah. Vozarili so pri Mihi, Martonu in Šuštarju.

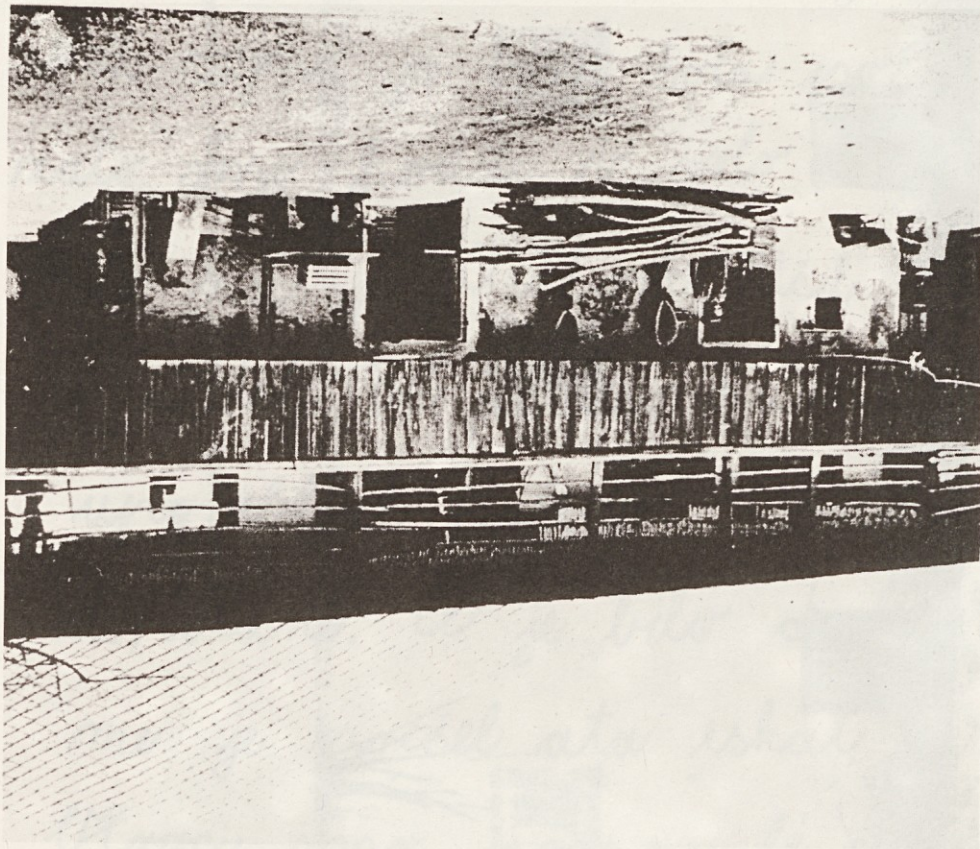
Razvoj ševljarke industrije v Iržiču je vplival na čev-ljarstvo. Delali so na domovih za tovarno ali za privatnega moj-stra. V nekaterih hišah so delali vsi družinski člani. Čevljar-stvo je bilo pri Mihi, Narčku, Samorešneku, Cvenkljnu, Rodarju, Šnajcarju.

Voda Lešanščica je poganjala mline in žage. Rake so podrte. Stojijo pa še domačije Spodnji mlin, zgornji mlin in Srednji mlin. Meijejo nič več.

Seža Bogataj in
Suzana Smolej, 8.a

(Skizice)

1986/87

Mobiljevo gospodarsko poslopje v Lešah

MLIN V HUDEM GRABNU IN LEŠAH

V Hudem grabnu je samo en mlin, v Lešah pa kar trije. V Hudem grabnu se je v mlinu po domače reklo V mlinu, v Lešah pa Zgornji mlin, Srednji mlin in Spodnji mlin.

V vseh mlinih so mleli ječmen, pšenico, rž, koruzo, ajdo, oves pa bolj malo. Vsi so bili na vodni pogon. Imeli so lesene reke, po katerih je tekla voda, usmerjena na leseno kolo, ki je poganjalo mlin. V Hudem grabnu sta bila dva kamna, v Zgornjem mlinu v Lešah štirje, v Srednjem in Spodnjem pa dva kamna.

Kmetje so pripeljali žito, ki ga je mlinar dal na čistilno pripravo, da se je očistilo. Nato je nancsil žito v korita, od koder je padalo na mlinska kamna. Od teh dveh kamnov se je zgornji vrtel in drobil žito, ki je letelo po koritih na sita in tako je pridobival moko iz raznega žita.

Moka je bila označena po kvaliteti tako, kot je še danes.

Žita so pripeljali iz reznih krajev.

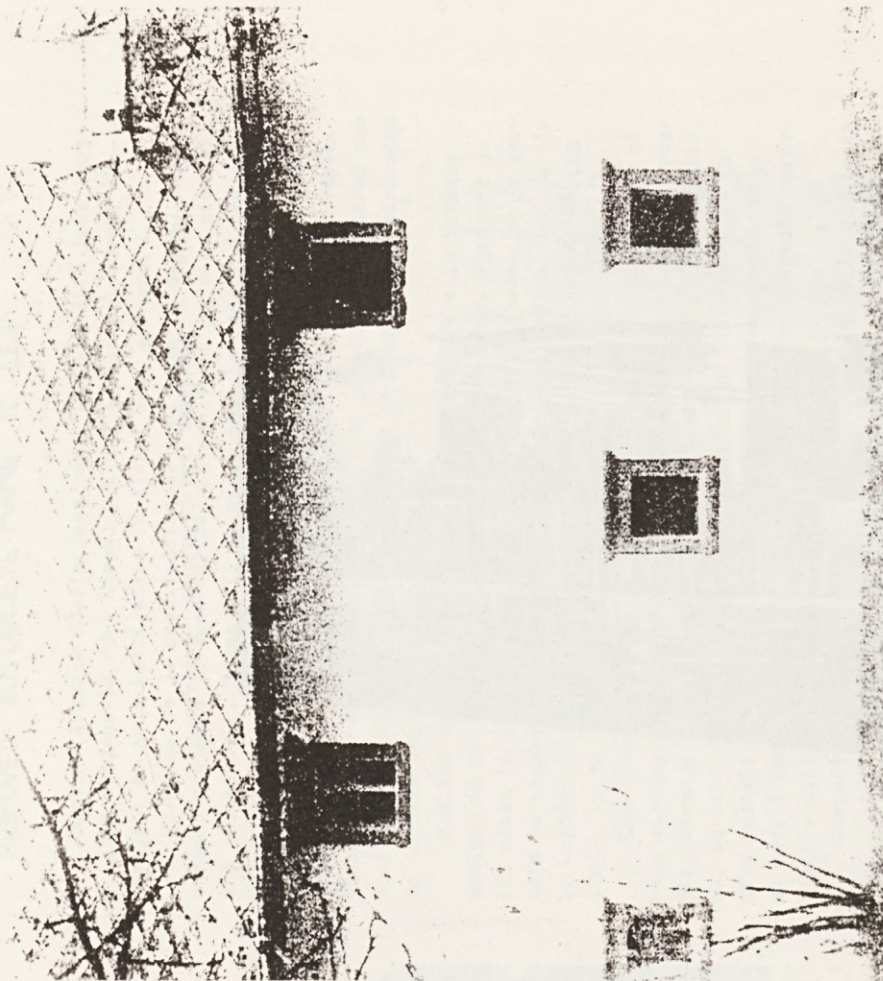
Mlinarja so ljudje plačevali z moko sli z denarjem. Najraje je vzel tisto, kar mu je manjkalo. Vedno pa je sam povedal, s čim naj poplačajo.

V mlinih so mleli še kašo in ješprenj. Pri tem so uporabljali stope. Kašo so mleli iz prosa, ješprenj pa iz ječmena. Stoppe so naredili iz debelega kosa lesa, v katerega so izdoblili luknjo.

Pripovedovala sta mi Stefka in Janez Avsenek.

Marija Razinger, 6.a

(Stxice)
1986/87

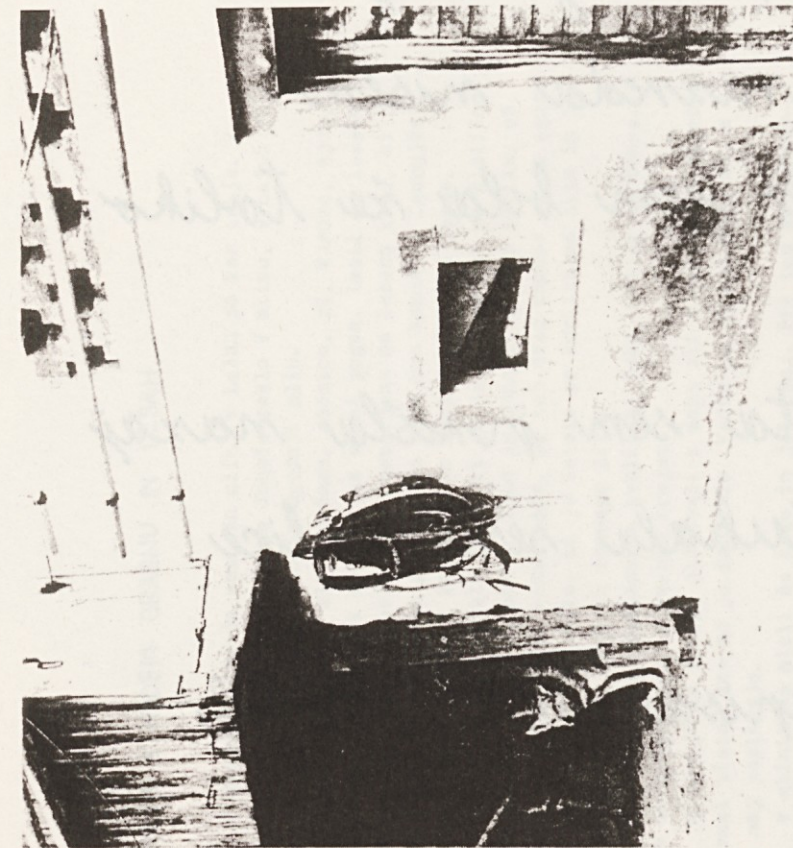
Sprednja stran kmečke hiše v Lešah, zanimiva okna -
Srednji mlin

Grabnova mama je povedala
Med vojno je bila šola prožgana,
zato smo hodili v šolo h Gojmarju.

Bilo nas je 50 otrok. Učil nas je en
učitelj. Bil je zelo hud. Rad je
uporabljal palico. V šoli sem bila
dopoldne. Če je bilo doma delo,
me je prišel ata iskat v šolo.
Otroci smo pomagali graditi
šolo. Četrtega razreda nisem
dokončala, ker sem bila že toliko
stara.

Čez dolga leta sem prišla nazaj
v šolo Leše. Kuhala sem malice
otrokom.

Zapisala Ana Brlek

Del gospodarskega poslopja pri Grabnovih v Lešah,
pred hlevom.

Borštnarjeva gospodinja z jerbasom

(Skizice)
1986/87

Gospa Milena iz Polovč je govorila...

Bila sta dva razreda. Bilo je od 1. r do 4. r. Učila sta Janez Ribnikar in Cilka Ribnikar. Učitelj in učiteljica nista bila huda. Otroci so bili redko-kdaj tepeni. Veliko so delali na vrtu. Bil je zelo lep vrt. Prišli so r iso nol osmik. Takrat, ko so delali na vrtu, so morali ves vrt ropleti.

Zapisala Ana Brlek

Južni del Justinove hiše v Palovičah, zanimivi so iz komna
klesani okvirji oken

(Skizice
1986/87)

Mama Silva mi je povedala, kako je bilo, ko je ona hodila v šolo. Po urniku so imeli: zgodovino, matematiko, slovenščino, slovnico, praktično gospodarsko znanje, gospodinjstvo, telovadbo, glasbo, veauk. Ko so prišli v šolo, je prišel gospod učitelj in so najprej pozdravili: Dobro jutro! Morali so vstati in držati roke gor in gledati v Boga in moliti. Potem se je začel pouk. Kazen je bila zelo huda. Učitelj jih je zapel v učilnico in jih ni spustil domov. Morali so po desetkrat zapisati eno besedo. V učilnici je imel palico. Kdor ni ubogal, je dobil po riti ali je moral hličati. Šola so imeli tam, kjer je sedaj telovadnica. Pisali so s peresom. Imeli so velike črne klopi. V klopi je bila luknja in v nji koxarček s črnilom. V črnilo so pomakali pero in pisali. Naredili so veliko pack. Tam, kjer je sedaj učilnica, je bila spalnica za učitelja. Telovadili so zunaj na dvorišču. Nasproti dvarnice je bil vodnjak iz katerega so črpali vodo za uporabo. Na vrtu je bilo veliko rož. Deklice so plele po gredah, fantje pa so porzali travo in gromlje s škarjami.

Veronika Bohinjec,
3. razred

Priprava mame o starih časih

Čkd moje mame življenje je bilo trdo in skromno. Mama je hodila v šolo k Gozmarju. V časih niso imeli torb. Imeli so samo mapo v njej pa šolske potrebščine. Po navadu so hodili v nogavicah, ker niso imeli copat. V šolo je mama hodila v lesenih cokoljah, ki jih ji je naredil njen oti. Ko je mama prišla v šolo, so pred poukom molili. In to je trajalo samo nekaj časa. Potem je bil pohod na domovino s Titom narrej. Mama je morala že pred poukom napraviti krave. Med vojno, ko je bila mama stara osem let, je že s konjem mleko vozila na Brezje. Ko je bila stara devet let, je začela s plugom orati mve brarde njive. In tako je morala delati še ostala kmečka dela narrej. Do zdaj.

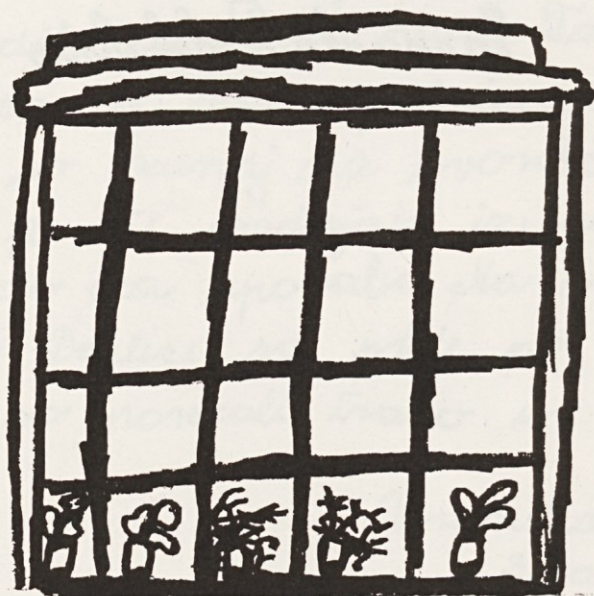
Zapisala Brlek Ana

Yajperjeva mama Francka je povedala..

Šola smo imeli najprej pri Gojmarju.
Dopoldne so se učili otroci 3. in 4. razreda,
popoldne pa 1. in 2. razreda.. Med odmorom
so pojedli malico, ki so jo prinesli od
doma. Kdor ni prinesel, ni jedel. Med
malico so popravljali skolio šole. Ho-
dili so podajati opako, ker so gradili
novo šolo. Stara je bila med vojno
požigana. Učiteljica je prebrala vse,
kar so napisali, le je manjkala kakšna
pika, ali če si posadil napisati nalogo,
si bil zaprt.

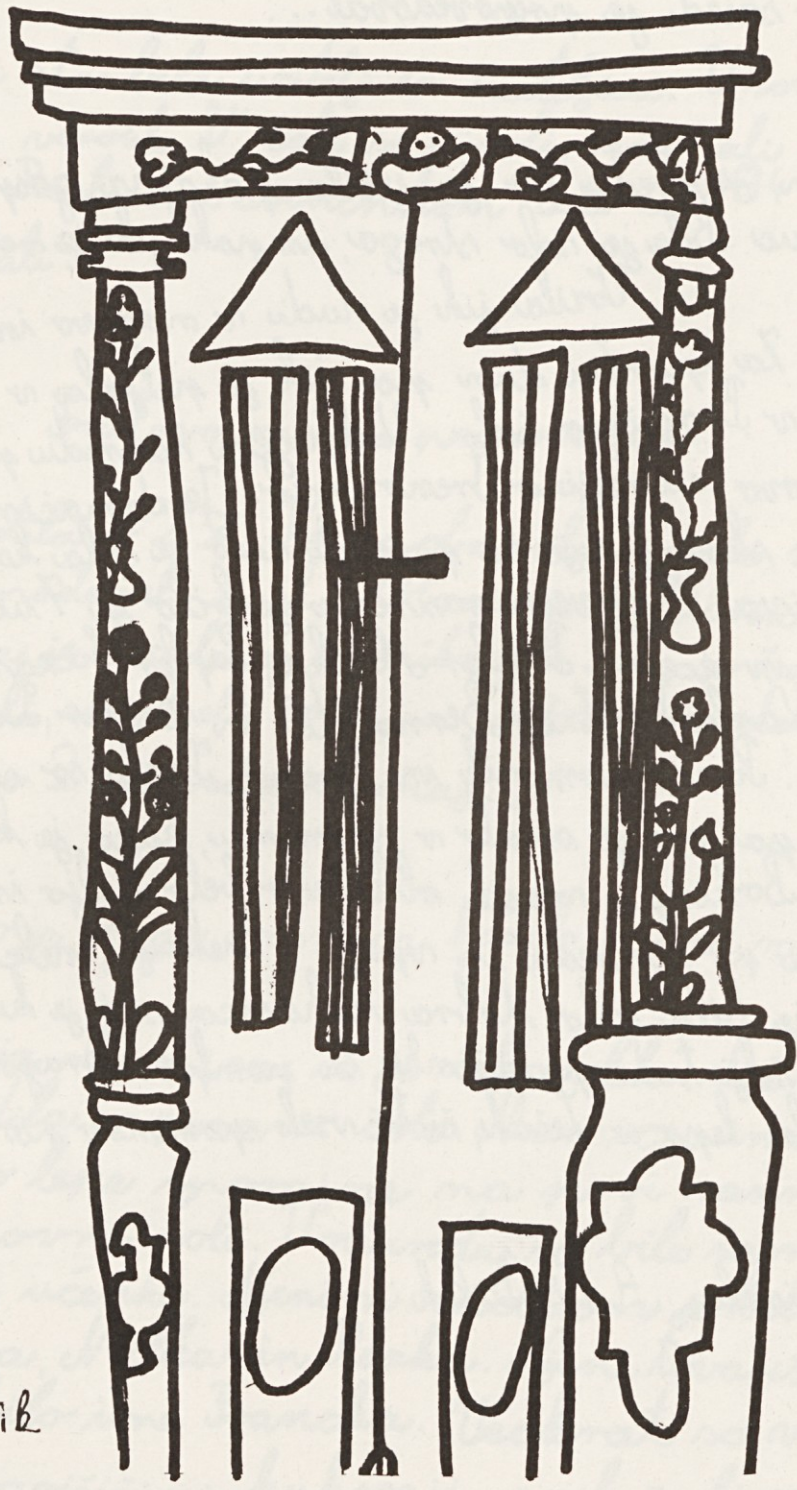
Napisal Jure Zapelj

Okno Gojmarjeve hiše

Amo
Bitek

Ama
bitžnik

Vhodna vrata
Petroučeve hiše

Moj sased je pripovedoval...

V prvem razredu ga je učila pokojna gospa Vida Stabuc. Bila je zelo stroga, ampak jih je veliko naučila. Učila jih je tudi v naravo in sprehode. Za športni dan pa jih je peljala v Bistrico v Bračičevo šolo. V drugem razredu pa je dobil novo učiteljico Ireno Svab. Je domačinka in so jo skoraj vsi že poznali, zato je bila kar malo popustljiva. V prvem razredu je bilo le 7 učencev. 5 deklic in sicer: Popler Minka, Popler Luxana, Imolej Karla, Borštnar Bernarda in Bešter Danica in 2 dečka: Pance Dominik in Drago. Imeli so se lepo. Najbolj pa mi je ostalo v spominu, kako je kuharica Anica Botinjec včasih oblekla v belo haljo in tekla za njimi po razredu in vpila: "Enekcija, enekcija!" Anica je bila zelo dobra kuharica, saj je kuhala po naši želji tudi palačinke in pomfri. Drago pravi, da je bilo lepo v lesah, čisto vseh spominov pa ne bi izdal.

Zapisala Ana Brlek

Mojov ata priroveduje...

V šoli sta bila učitelj in učiteljica. V šoli so imeli verouk. V šoli so risali, računali in risali. Pisali so s svinčnikom. Šolo so 1944. leta požgali.

Fridova mamca priroveduje...

Ni hodila v 2. r. Ko so obnovljali šolo, so stroci podajali opako. Otroci so bili brez malice. Pr. leta je hodila v nemško šolo. Ko so šolo požgali, so imeli šolo pri Gobjmarju doma. Imeli so 2 razreda skupaj.

Ko je moja mamica hodila v prvi razred

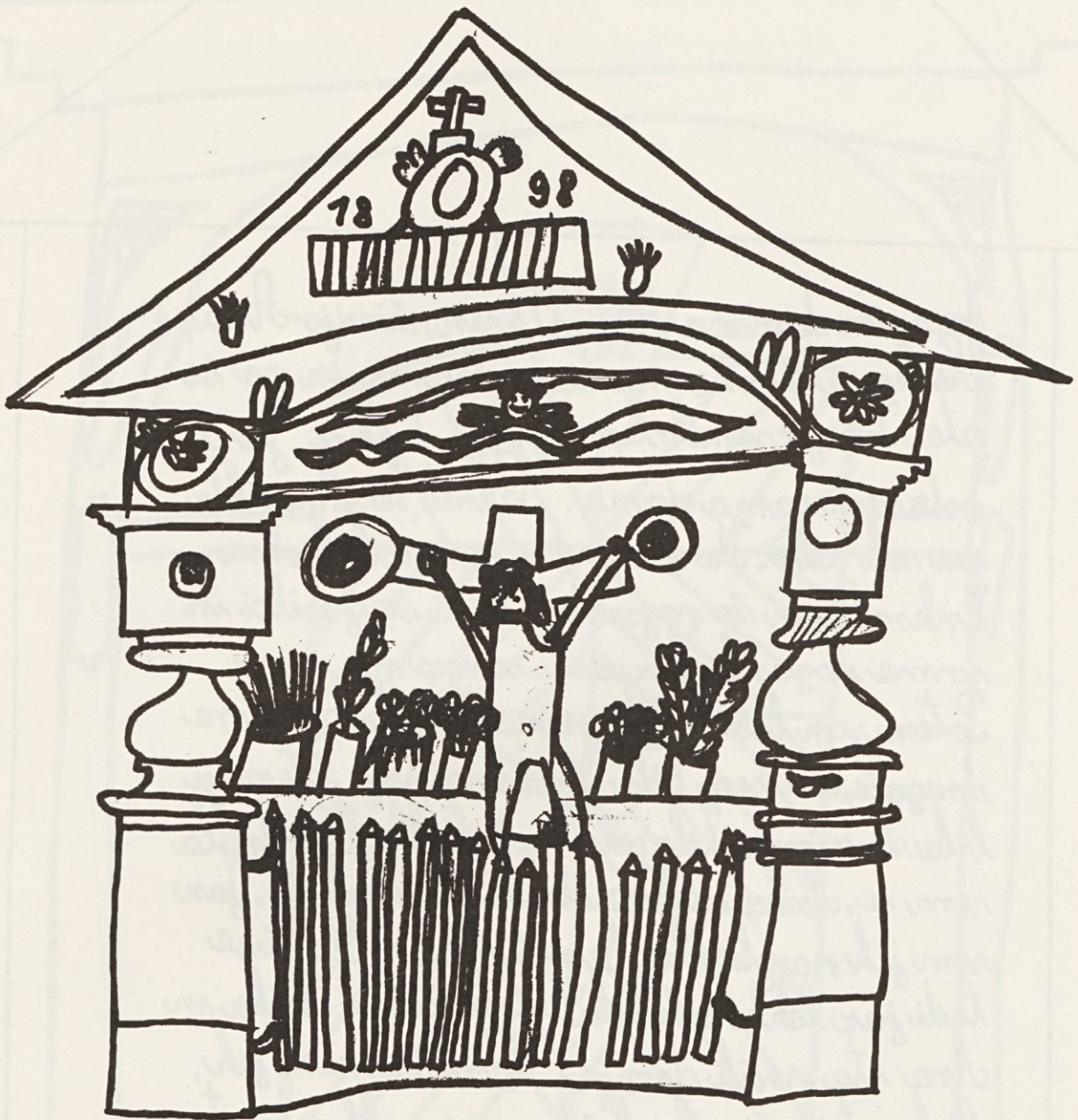
Moja mamica si je zelo želela, da bi hodila v pravo šolo. Mamica ima zelo lepe spomine na prvi razred osnovne šole. V razredu so bile samo štiri učence. Njenim sošolkam je bilo ime Vera, Milka in Reška. Njeni tovarišici je bilo ime Francka. Večkrat so v tovarišičini kuhinji poslušali radijsko igro za otroke, ki se je začela ob devetih najutraj. Malice jim je kuhala teta Anica.

Ana Brek

Takrat, ko je mama Dora hodila v Leše, je bila štirirazredna šola. Tisti, ki se ni preveč dobro učil, je pa hodil še štiri leta. Naše šolske potrebščine so bile: abecednik, racinica, zvezki. Takoj na začetku v prvem razredu smo imeli tablico z lesenim okvirjem, grifel za pisanje, pa še krpico zraven, da si pobrisal, če si se zmotil. Malico smo morali primesti s seboj. V šoli se nismo nič igrali.

Naprej nisem šla v nobeno šolo, ker je bilo takrat treba vse plačati, mi pa nismo imeli toliko denarja. Ustala sem doma in pomagala delati v kuhinji in na njivah. Mislim, da so sedaj boljši časi. Tako kot v šoli se je tudi življenje čisto spremenilo.

Po pripovedovanju Dorne
mame zapisala
Maja Meglič

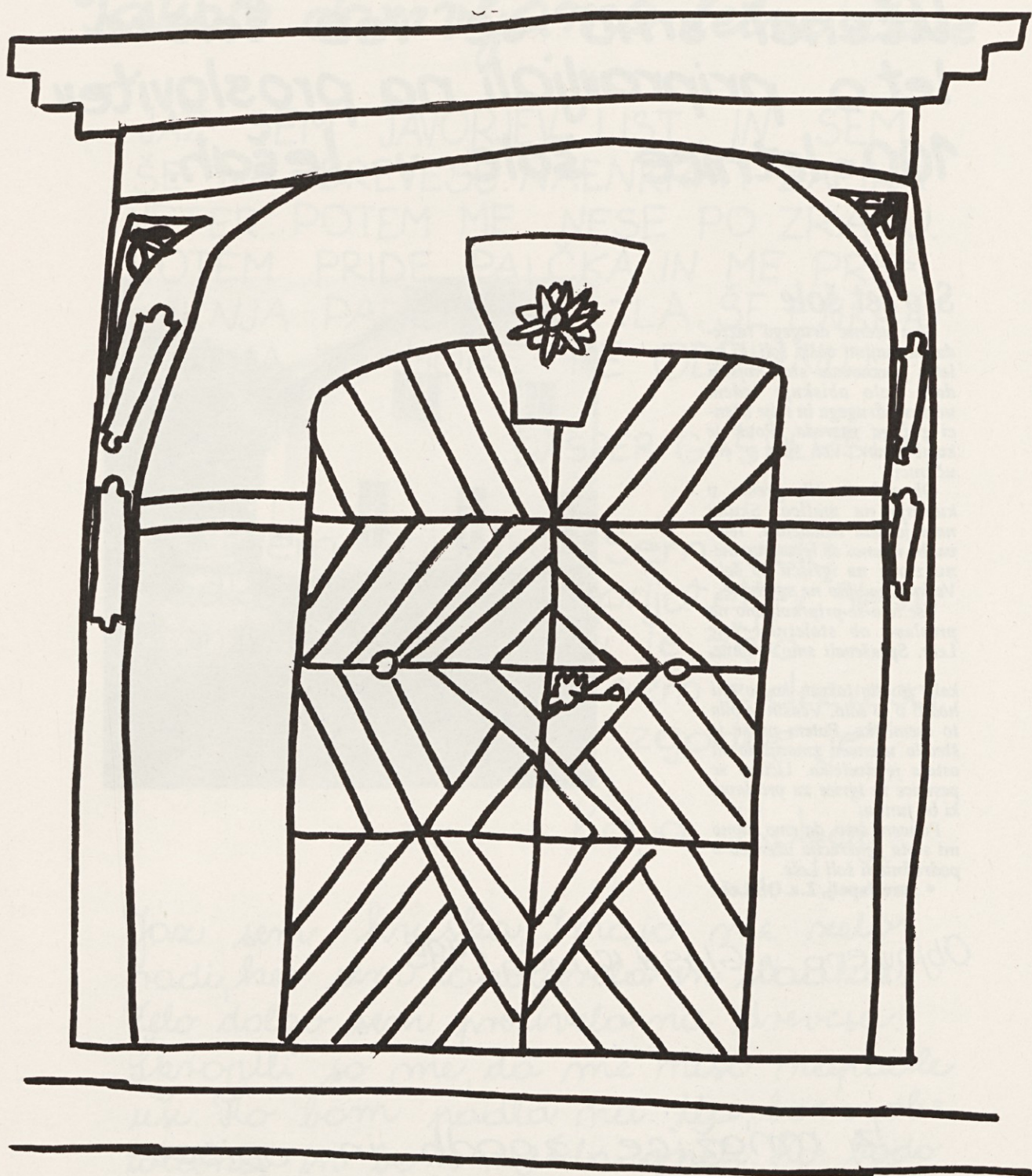

Znamenje pred Petrovčevo
hišo

JURE JAPELJ

Jax sem domača hiša. V meni živijo Ana,
Nerika, ati in še mamica, mama in pa še
ata. Imajo se zelo lepo. Grejo v toplice. Jax
ostanem sama doma. Takrat, ko je nevihta,
me zelo rebe. Ko pada dež, sem vsa mokra.
Enkrat sem že pogorela. Prišli so gasilci in
so me pogasili. Sezidali so me na novo.
Potem sem bila spet srečna. Sezidali so me
drugače, kot sem bila sezidana prej. Potem je
bila že zima. Zelo, zelo me je reblo. Kar tresla
sem se. Nerika in Ana sta se šli sankat. Jax
sem jih na gledala. Sem si rekla: No bi se
tudi jax lahko sankala in smučala! Nerika in
Ana sta prišli domov. Vprašala sem jih,
kako sta se imeli. Nerika mi je rekla, da sta
se imeli lepo.

Ana Brlek

Domaća vrata
Bešter
Majetka I.h.

Učenci smo se vse šolsko leto pripravljali na proslavitev 100-letnice šole v Lešah.

Sto let šole

Sem učenec drugega razreda na majhni vaški šoli, ki bo letos praznovala stoti rojstni dan. Šolo obiskuje sedem učencev drugega in trije učenci prvega razreda. Pouk je kombiniran. Vsi smo v eni učilnici.

Ob pol desetih gremo v kuhinjo na malico. Skuha nam jo teta Mladenka. Telo vadbo imamo ob lepem vremenu zunaj na igrišču ob šoli. Večkrat hodimo na sprehode.

Vse leto se pripravljamo na proslavo ob stoletnici šole Leše. Spraševali smo krajanе,

kako je bilo takrat, ko so oni hodili v to šolo. Včasih je bila to osemletka. Potem pa se je število učencev zmanjšalo in ostala je dveletka. Učimo se pesmice in igrice za proslavo, ki bo junija.

Ponosni smo, da smo ravno mi stota generacija učencev v podružnični šoli Leše.

• Jure Japelj, 2. r. OŠ Leše

Objavljeno v Glasu, 16. maja 1995

Iz množice zgodb in opisov objavljamo v našem glasilu le nekatere.

Takole doživljamo letne čase

JAZ SEM JAVORJEV LIST IN SEM ŠE NA DREVESU. NA ENKRAT ZAPIHA VETER. POTEM ME NESE PO ZRAKU. POTEM PRIDE PALČKA IN ME PRELUKNJA. PADEM NA TLA. ŠE ENKRAT ZAPIHA. NE MORE ME ODPIHNITI.

GAŠPER GAŠPERŠIČ

Jaz sem jabolko. Sem zelo sladko. Imam veliko prijateljev. Sem oranžne barve. Včeraj je zelo zapihal veter. Padlo sem z drevesa. Mimo je prišel jež in zgodbe je konec.

Katja Kokalj

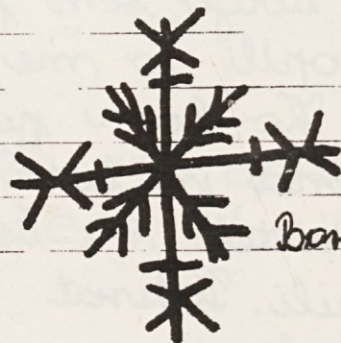
Jaz sem hruška. Imajo me zelo radi, ker sem tako zrela in sladka. Zelo dolgo sem preživele na drevesu. Škropili so me, da me niso napadle uši. Ko bom padla na tla, bom obtočena in bom začela gniti. Ko bodo to videli, me bodo dali za mošt in popili. Takrat bom v njihovem trebuhu.

Borut Krč

Jaz sem snežinka

Sem bela snežinka. Padam z neba na zemljo.
Imam veliko sestric. V zraku se lovimo
in podimo. Zelo smo lahke, zato ... is nos
si veter. Učasih padem na drevo, potem
popiha veter in me strese na tla. Vesela sem,
če je mrzlo, ker se takrat lahko otarci
z menoj igrajo. Iz snežink naredijo sne-
žnega moža, se kepajo in po snežinkah
tudi sankajo in smučajo. Kadar pa
poije sonce, pa se snežinka z snežinko
spreminjamo v kapljice vode in tako
nas ni več.

Bonut Krč

HUDA ZIMA

JAZ SEM HUDA ZIMA,

DELAM VELIKE TEZAVE.

NA CESTI ^{JE} VELIKO SNEGA, ZA=

RADI TEGA JE VELIKO PRO=

METNIH NESREČ.

GAŠPER

Jaz sem snežinka. Ime mi je Kristalček. Nekoga dne me je neki oblak spustil na tla. Ko sem padla na tla, me je neki otrok ujel na roko. Hotel me je stopiti v vodo, a mu ni uspelo. Shočila sem na tla in se skrila. Koli me našel, zato je stopal po tleh in nas vse potental.

Jure Japelj

Jaz sem mala bela snežinka. Včeraj sem padla z neba. Otroci so bili zelo veseli. Kepali so se. Ko so me prijeli, me je zelo bolelo. Naredili so sneženega moža. Otroci njega so plesali in rajali. Veselili so se snežink, ki so padale z neba.

Ana Brlek

JAZ SEM METULJČEK

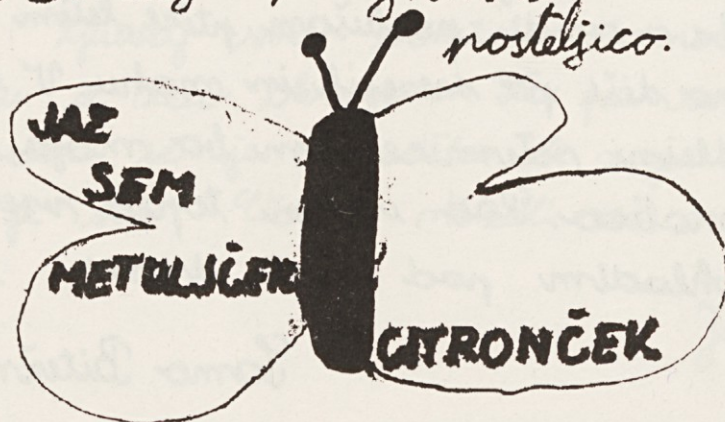
CITRONČEK

Jaz sem metuljček Citronček. Sem rumene barve. Želo rad letam. Imam enega prijatelja, ki je tudi citronček. Rad sedem na kokosno rožo. Tudi nekatere rože so moje prijateljice.

Še mojim prijateljem se tudi igrava lovilca. Rad se igram lovilca. Rad gledam gozdne živali. Rad sedim na skalah. Ko pride poletje, je tudi veliko drugih metuljčkov.

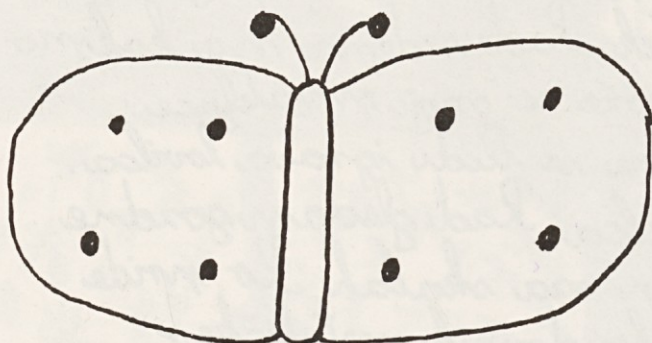
Star sem šele eno leto. Moja mama pa je stara desetlet. Živiva v majhni hišici. V hišici je zelo zelo udobno. Gledam tudi televizijo.

Najraje gledam risanko čebelico Majo. Tdajle, ko je pomlad zelo rad poseadam na marabdi. Češnje so nekatere še zaprte. Tdajle pa grem snat v svojo nasteljico.

Ime mi je Citronček. Sem rumene barve.
 Imam veliko prijateljev. Rad se usedem na rožo. Mama mi vedno pravi, da naj pazim, da me ne ujamejo ljudje. Včeraj sem se igral na travi s Pikcem. Rad letam po travi. Vesel sem takrat, ko imam rojstni dan.

Katja Kokoalj

Jaz sem metuljček. Moji sovražniki so ljudje. Lovijo me v mrežo. Ko nas ujamejo, nas pribodejo na desko skoraj tako kot Jezusa na križ. Zato moramo biti previdni. Pariti se moramo tudi žab. Te imajo dolg in lepljiv jezik. Rad imam med. Najraje priletim na lapuh. Mrzli veter me lahko ubije, zato si naredim dom v rdečem ali rumenem tulipanu. Kadar kaplja topel veter, se grem skopat v nos. Rad opozujem ribe v vodi, poslušam ptice, letim po gozdu. Tam lepo diši po drevesih in mahu. V količku najdem podlesne veternice. Tam bo moja popoldanska malica. Rad imam toplo vreme. Poleti se pogledim pod listi dreves.

Lamo Bitežnik

Jaz sem metuljček Citronček. Sem rumene barve. Izkogibam se ljudi. Če me ujamejo, me pribijejo z žebeljem in dajo na razstavo. Imam prijatelja čekinška. Iste barve kakor jaz je, le da je manjši. Ko sva nekega dne sedela na vrtnici, je zapihal hud veter. Hitro sva dala en list od vrtnice malo stran. Šla sva v vrtnico in list spet dala nazaj. Videla sva hodnike v vrtnici in šla skozenj. Ves cvet je dišal samo po dobrem nektarju. Končno sva prišla do konca. Tam so imeli praznovanje vsi hrošči, kar jih je živelo po travnikih in poljih. Tam je bila tudi moja mama. Potrkala sva in gostilničar Pepe mama je odprl. Zelo je bil vesel, ker je dobil še dva gosta. Pobabil naju je moter. Zagledala sva množico gostov. Videla sva tudi gusarje, ki so padli po potočku in bili zdaj tukaj. En gusar naju je napodil ven. Morala sva na vihar. A vihar je že skoraj ponehal. Poletela sva k ladji in se gusarjem maščevala. Prevrnila sva jim ladjo in jo potopila. Prenočilo sva pod listi dreves.

Zjutraj sva odletela domov. Moja mama naju je zelo okregala. Ko pa sva ji povedala zgodbo se je račudila. Oti naju več pštervalo in je šla. Etaslej nikoli več ne hodim sam ven.

Jure Japelj

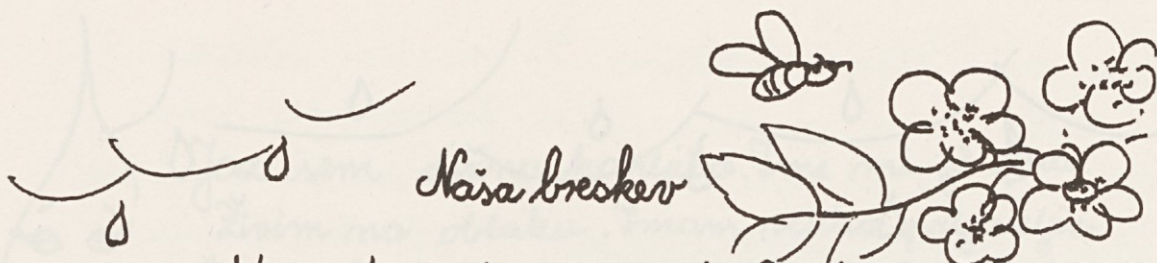
Jaz sem hladni pomladni
veter. Letam po zemlji sem in tja
in se včasih spremenim v vihar.
Nekega dne, ko sem se sprel s
soncem, sem bil tako jezen, da sem
polomil sto dreves in osemindeset hiš.
Ko zapiham, si ljudje zaprejo okna in
se ogrijejo s plašči. Nekega dne sem tako
zapihal, da sem skoraj nekega pra
odpiknil. Danes pa počivam v Sloveniji.
Jutri bom pa šel v Avstrijo nagajat
ljudem.

Eyrega Bitežnik

Jaz sem metulček Litronček.
Lena rumene barve. Prebudim se
agodaj spozabadi. Imam črn
trup. Nad očmi imam velike
rjave tipalke. Imam rumena
krila s črnimi pikami. Kadar
sije toplo sonce, rad letam
iz cveta na cvet. Na cvetovih
dobim cvetni prah. Žubraj,
ko je rosa, se napijem vode
kar na cvetu. Pred dežjem
se skrijem pod dobro streho.
Utraci me radi lovijo,
nekateri kar z rokami,
drugi pa z mrežami. Jeseni
odletim v toplejše kraje,
spozabadi pa se spet vrnem.

Borut
Kuč

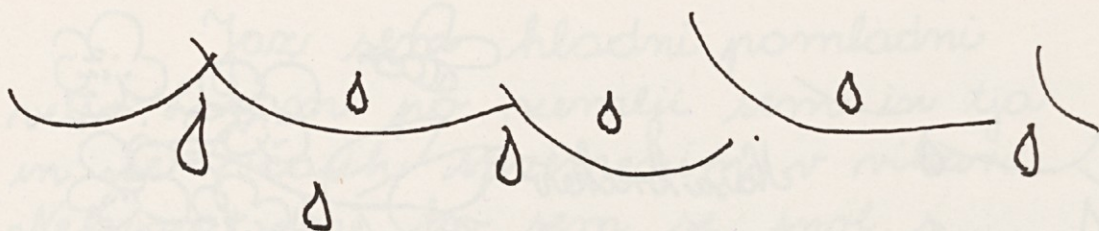

Naša breskev

Naša breskev že cveti. Raste narobu vrta. Tam zelo lepo raste. Naša breskev je velika čez dva metra. Ima rožnate cvetove. Dosti cvetov je že oprasjenih. Nekaj cvetov pa čebulice še bodo oprasile. Lansko leto je naša breskev rodila zelo debele plodove. Štiri leta je, odkar smo jo sadili. Okoli nje rastejo tudi rože.

Jaz sem dežna kapljica. Živim na oblaku. Imam tudi bratce in sestrice. Ime mi je Jure. Živali nas nade popijejo, če pademo na zemljo. Nekega dne se je zgodil šudrž. Kralj kapljic, ki je pred mnogimi leti umrl, se je spet pokazal pri nas. Potvaril nas je, da se bliža hud vihar. Začeli smo se tresti. Ko smo utihnil, ga že ni bilo več. Takoj smo začeli z delom. Ko je bilo vse pripravljeno, smo šli vsaki v svojo posteljo. Jaz sem spal privezan na posteljo, da me vihar ne bi odnesel. Zjutraj, ko sem se zbudil, sem pogledal naokoli. Videl nisem niti sledu o kapljicah. Pod posteljo sem slišal jecjanje. Pogledal sem in videl mojega najboljšega prijatelja Miha. Povedal mi je, da je vihar vse odnesel. Bila sva žalostna.

Jure Japelj

Jaz sem dežna kapljica. Imam veliko bratov in sester. Ime mi je Katja. Ko bo zapihal veter, me bo odnesel na zemljo. Letela bom visoko. Ko bom letela, bom padala vse nižje in nižje. Ko bom na tleh, me bodo vsi opazovali, ker sem tako velika. Če me nihče ne bo vzal, ker sem dežna kaplja, bom šla po svetu, dokler me ne bo kdo vzal. Potem bo bogat. Sedaj pa je že čas, da padem na zemljo, ker sem že tako težka.

Katja Kokalj

Jaz sem dežna kapljica. Ime mi je Grega. Živim na oblakih. Tam so tudi druge kapljice. Gori postajam vedno težja. Kar naenkrat padem iz oblaka in zletim po zraku. Padem na list jelke in odrtim na tla. Potem grem v zemljo in po zemlji do reke. V reki mi je zelo všeč, ker se ves čas peljem navzdol. Potem pridem do jezera. Tam je ribič lovil ribe. Naenkrat je postal nejezen. Vzel je lonček in rajel vodo, da sem se zelo utrašila. Padla sem iz lončka in se spremenila v vodne hlope.

Grega Bitežnik

Jaz sem dežna kapljica. Ime mi je Ana.
Živim na oblaku. Imam veliko prijateljic
kapljic. Imamo se lepo. Na oblaku je zelo
lepo živeti. S kapljicami se igramo. Rada
imam druge kapljice. Na oblaku je lahko
toplo ali pa zelo mrzlo. Takrat, ko je
zapihal veter, nas je porinil z oblaka. Jaz
sem letela in letela. Prečudovito je bilo leteti.
Padla sem na brezov list. Potem sem padla še
na drugi, tretji, . . . list. Končno sem z brezovega
lista zletela na temnordič tulipan. Nekaj časa
sem ostala na tulipanu, potem sem padla
na semejo.

Ana Brlek

Zgoraj na oblaku imamo kosilo. Ko se na-
jemo, pride veter-avtobus in nas odpelje v tisti
keraj, kjer hočemo pristati. Jaz sem vetru rekla,
naj me odpelje na morje. Druge kapljice so
šle drugam. Nato smo se odpravili. Nekaj
kapljic je takoj skočilo doli, veliko jih je ostalo.
Kmalu smo prišli do morja. Tam sem skočila
z vetra-avtobusa v morje. Takoj sem bila v vodi.
Mimo mene je priplaval balonček. Ujela sem
ga in zlezla vanj. Bil je zelo udoben. Nekam sem
priplavala in videla drugo kapljico in se z
njo spoprijateljila.

Ana Bitežnik

Jax sem dežna kapljica. Živim na oblaku.

Zdajle piha močan veter. Zahlicala sem:
Zaprte okna, če ne bomo padle skozi okno.
Hitro sem zaprla okno v oblaku. Druge
kapljice so rekle: Taj ne piha tako močan
veter. Kmalu ko so to rekle, je zapihal
veter tako močno, da so vse druge kapljice
padle skozi okno na zemljo. Ostala sem
samo jax in moj bratec Vili in oblak. Veter
je toliko ponehal, da sva lahko zaprla vsa
okna. Bila sva tako utrujena, da sva zaspana.
Vili je sanjal, da je mine, da gre po skriv-
nostnem in zapuščenem gradu. Sonja, da je
mišel do rmoja in ga premagal, da je mišel
do železnih vrat in jih odprl. Za njimi je bil
oklad. Potem se je zbudil. Pogledal sem skozi
okno in videl, da se peljeva nad zlatim mostom.
Tam niso poznali lokote in rešičine. Žibanje oblaka
me je uspavalo. Eno okno se je odprlo in oba
sva padla na zemljo.

Lamo Bitičnik

Letim po zraku. Sem brezbarvna. Nosi me veter.
Ko me spusti, padem na zemljo. Oka zemlji je
celo lepo. Ko je vroče, me zemlja popije. Ni me
več. Če sem zdrava, me otroci in ljudje pijejo.
Iz mene se naredi para, če je vroča voda. Če
je pa mraz, postanem ledena.

Borut Klič

Iz življenja v

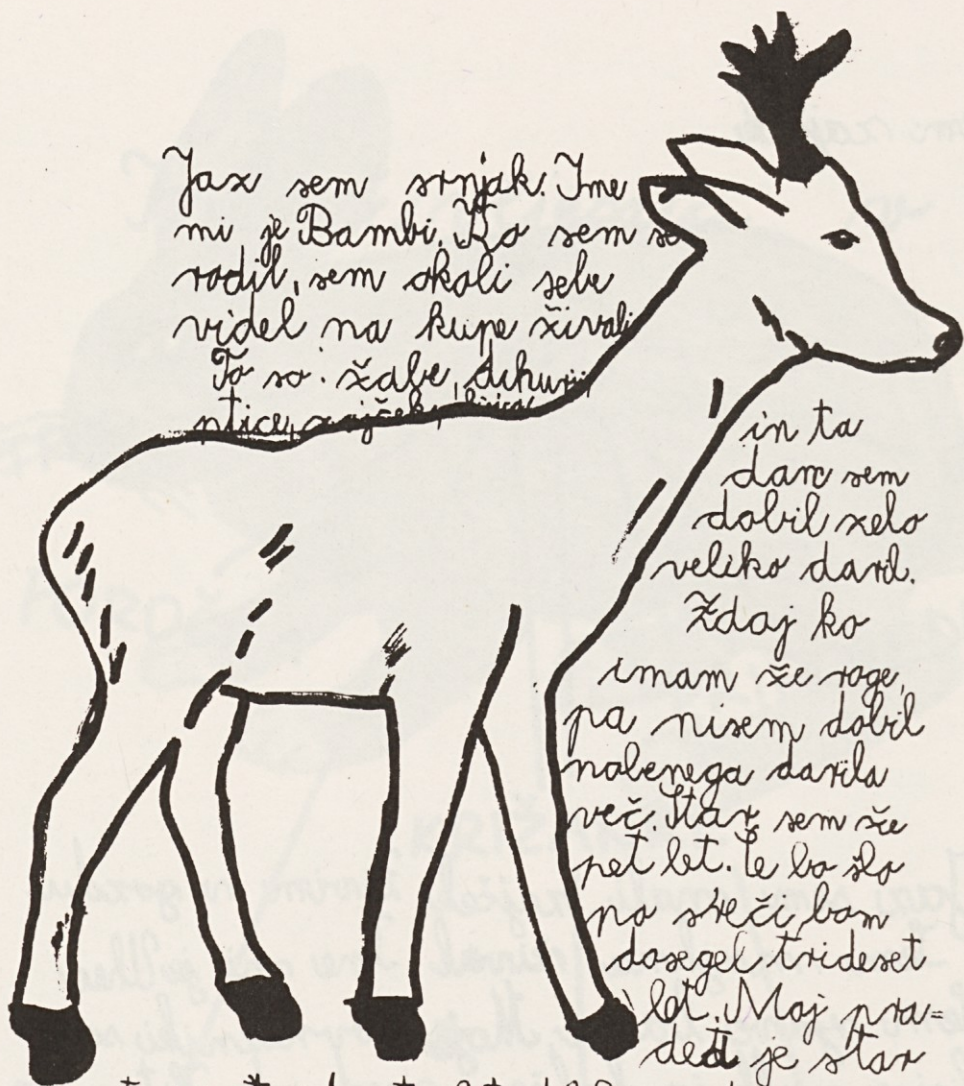

Jaz sem zajček

Jaz sem mali zajček. Živim v gozdu.
Sem majhna žival. Ime mi je Uhec.
Sem rjave barve. Moji sovražniki so
lisica, valb in kakšen medved. Hitro
skačem. Lisica me včasih ujame.
Zadnje noge imam daljše kot
sprednje. Rad jem korenje, repo in
deteljo. Mama in oče sta že umrli.
Takrat, ko sta umrli, oče in mama,
sem bil žalosten. Moje uhlje so zelo
dolgi. Imam kratek rep. Rad
skačem po vodi. Moja prijateljica
je Ljilica. Včasih se skupaj igrava.
Včeraj sem lisici ušel.

Ana Brlek

Jaz sem starijak. Ime
mi je Bambi. To sem se
rodil, sem okoli sebe
videl na kupa živali.
To so: žabe, duhurji,
ptice, miške, ...

in ta
darec sem
dobil zelo
veliko darov.

Ždaj ko
imam že roge,
pa nisem dobil
nobenega darila
več. Star sem že
pet let. Le ko še
po škeci bom
dosegel trideset
let. Moj pra-
ded je star

še trintridet let. Nekoga dne so v
gozd prišli lovci in začeli streljati.

Moj oče je sporočil vsenar živalim
a, ko je to sporočil, so ga lovci ubili.

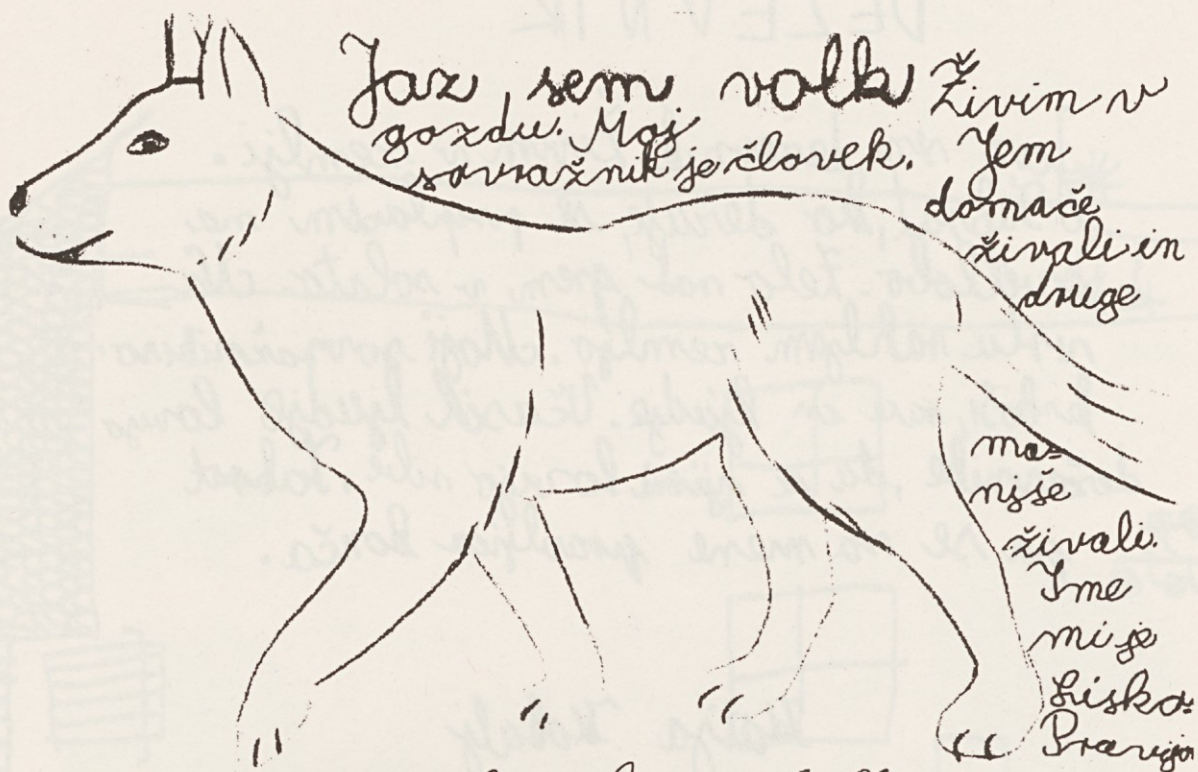
Ždaj sem v tem gozdu glavni jaz.

Le pet dni pa sem bil v tem gozdu
jaz glavni drugi, ker so prišli v gozd
trije volki in zdaj so oni prvi.

Tako sem živel srečno s svojo mamo.

Jure Japelj

mi sovražnik vseh živali. Imam
 prijatelja Simba, sorodnika leva in
 šakala. Nekdo mi je lev rekel, da
 ima hčerko Nana. Povedal sem, da so
 mojega očeta ugrabili in odpeljali v
 živalski vrt. Rekel je, da njegovo
 ozemlje napadajo hijene. Drug
 mesec mi je sporočil, da so hijene
 odšle domov za zmeraj in tako je
 skčno živel kot jaz v
 izdružju in sloji. Enkrat sem
 videl da se dva volčka tepeta.
 Pradil sem ju na raven in
 ko sta zrastle, sta bilo dva
 bojernika.

Ana Bitežnik

DEŽEVNIK

Jaz sem deževnik. Živim v zemlji.
Tabsat, ko dežuje, se priplavam na svetlobo. Zelo rad grem v solato. Na vrstu nahajam zemljo. Moji sovražnikino: kuboši, raka in ljudje. Včasih ljudje lovijo deževnike, da se njihovi lovijo ribe. Tabsat pa se na mene pravljeva lonča.

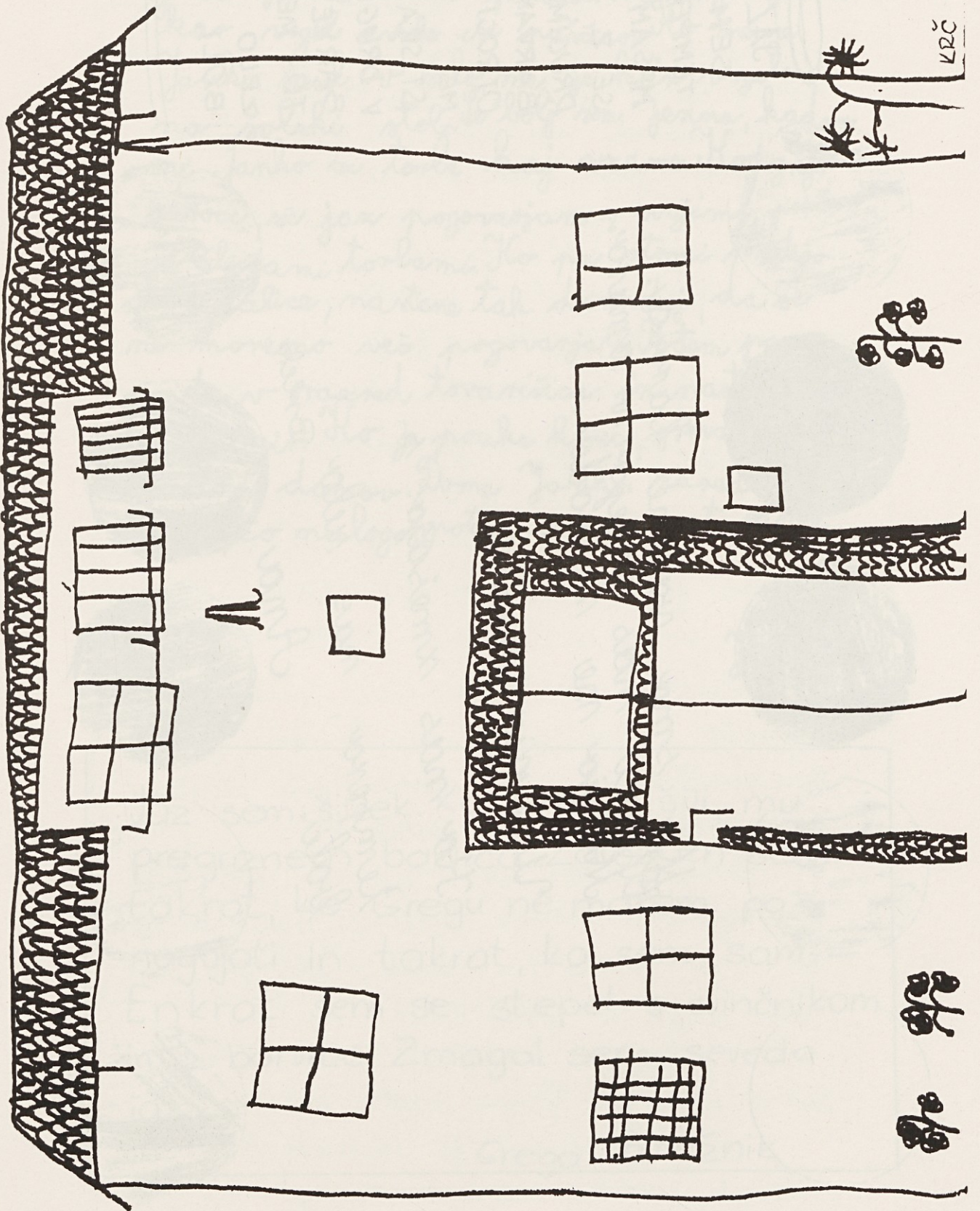
Marija Kokalj

MOJA DINA

Moja Dina je privezana z verigo. Zalaja, če kdo pride. Z Dina se igram. Včasih grem z njo na sprehod. Dina je srednje velika. Je črne in bele barve. Včasih jo tudi spustim. Danes sem ji dala piti. Rada me ima. Ko pridem domov, je Dina vesela.

Marijka Bešter
1. razred

KRC BORUT

JAZ
SEM
TEMPERA.
MEŠAM
SE Z
DRUGIMI
BARVAMI.
OTROGI
ME
ŠTISKAJO,
V DRUGE
BARVE.
TO ME
ZELO
BOLI.

Mi smo vodene barvice.
Barvici nas rajejo v amaro.
Močija me in vodo.

Umirajo nas.

Ko nas xmešaja s
tempera, nas zelo
boli. Ana Breck

Jaz sem torba. Sem zelo žalostna, ker me je od Janka bratec pohodil. Danes je Janko kar vzgel avesta in puščico. Ko me je Janko mesel v šola, me je kar vzgel na šolski stol. Je bolj sem jekna, kadar mi Janko iz torbe kaj vzame. Ko grejo stroci, se jaz pogovarjam s svojimi prijateljicami torbami. Ko pa stroci predejo in malice, nastane tak divndaj, da se ne moremo več pogovarjati. Potem pa pride v rared tovarišica in nastane spet mir. Ko je pouka konec, greva s Jankom domov. Doma Janko naredi domačo nalogo, potem sem pa spet sama.

Jure Japelj

Jaz sem šilček. Ko Grega šili, mu pregriznem barvico. Žalosten sem takrat, ko Gregu ne morem pomagati in takrat, ko sem sam. Enkrat sem se stepel s svinčnikom in z barvico. Zmagal sem seveda jaz.

Grega Bitežnik

Jaz sem torba. Živim na podstrésju.
Tam sem pozabljena. Včasih, ko
gre družina v goro, me vzamejo s
seboj. Tam je veter in veliko megle.
Vame dajo kamenje z gore. Dama
me podgane občudujejo, ker sem
tako debela. Neka podgana me je
vprašala, zakaj sem tako debela. Pa
sem ji povedala, da so vame dali
kamenje. Podgana je rekla: Aja, aja!
Potem sem bila spet sama. Le
pajki so mi delali družbo. Pojeb
Marko je bil najprijaznejši. Z Mar-
kom sem se igrala veliko smešnih
iger. Marko mi ~~pripoveduje~~ pripoveduje različne
zgodbe. Potem je noč. ponoči je
temno. Takrat so raznovrstni duhovi.
Takrat me je zelo strah.

Drugi dan sem doma. Potem se
pričnejo počitnice. Gremo na morje.
Tam je pesek in veliko školjk. Tam
me dajo v prikolico.

V jeseni je hladno. Takrat imajo
Lamo, Ana in Grega rojstni dan.

Moje življenje je včasih bolj,
včasih manj zanimivo.

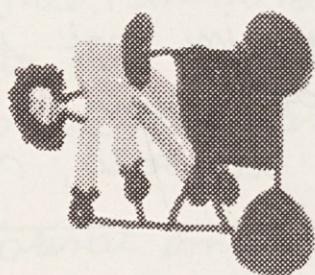
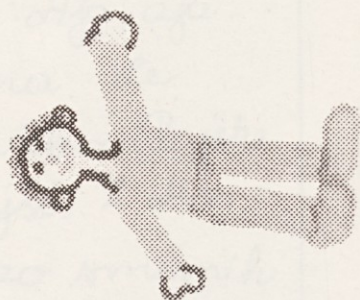
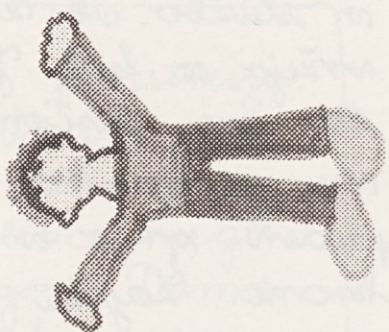
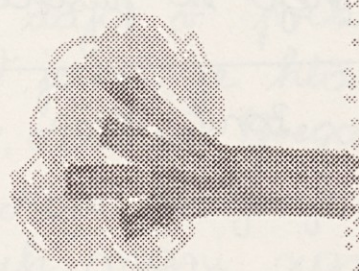
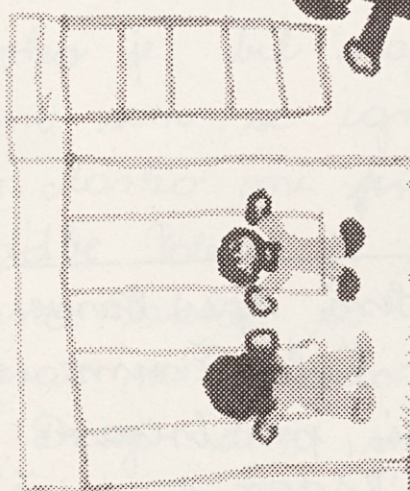
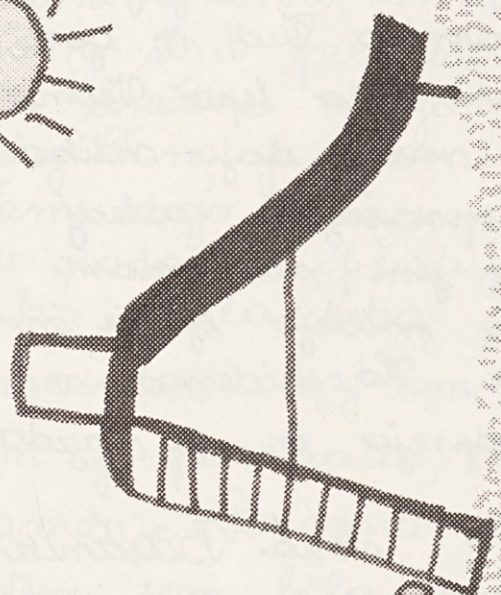
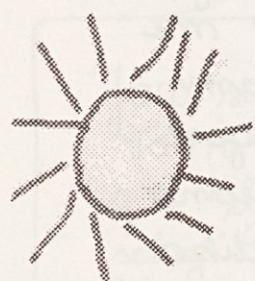
Lamo Bitežnik

Jaz sem torba. Vedno me nesejo v službo. Ne zmenijo se zame, ko me vržejo v kot. Jaz jim tako nagajam, da jim skrivam denarnico. Tudi v gore me nesejo, ker je tam zelo lepo. Vedno preden gredo v gore, vame dajo veliko hrane. Zajčki se sprašujejo, zakaj tako dišim. Povem jim, da imam notri hrano. Potem pridejo ljudje in zajčki odskakljajo. Ko pridemo v gore, me ljudje odprejo in se najedo.

Ana Bitežnik

Jaz sem svinčnik. Sem lepe barve. Kupili so me za v šolo. Živim v puščici pri malivki, pri brisarčku in pri šilčku. Kadar morajo otroci pisati z mano ali risati ali barvati, me vzamejo iz puščice.

Borut Krč

Športni dan

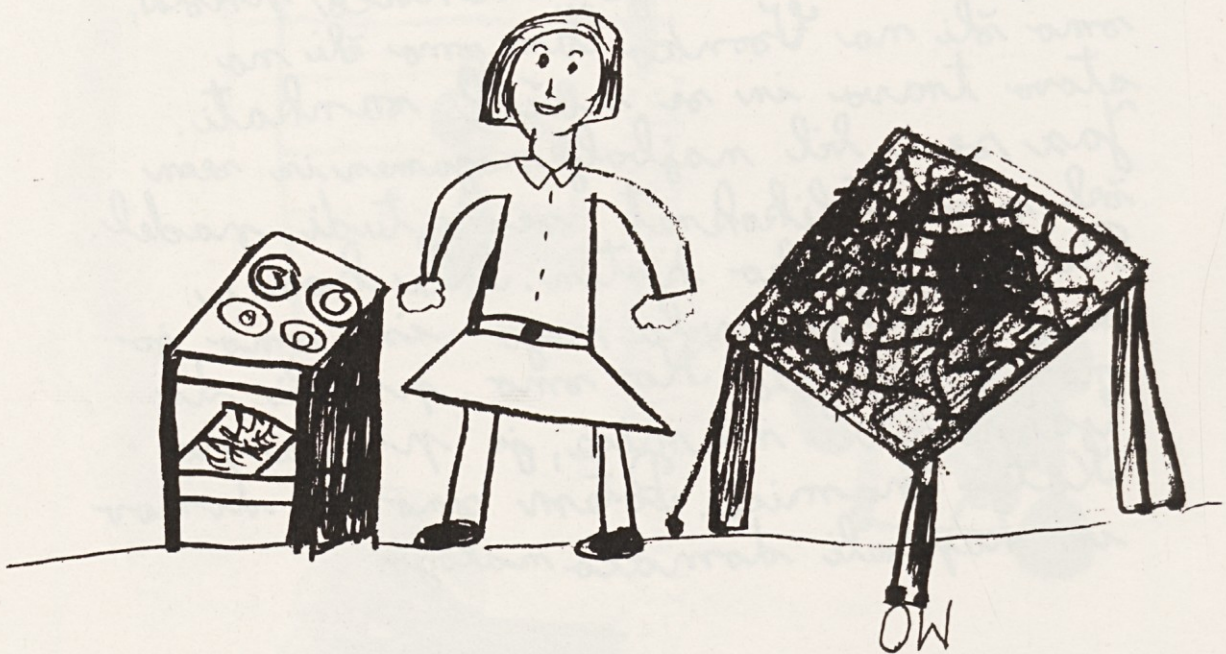
Danes, ko sem vstal, sem se oblekel v hlače, majico, pulover in pajc. Ko sem se oblekel, sem šel v kuhinjo popiti čaj. Potem sva z mamico šla v šolo. S seboj sva vzela tudi sanke, ki so se imenovale bob. Dala sva ga v avto in se odpeljalo k mami. Potem sva šla v šolo in dala bob iz avtomobila. Tak nekaj časa je prišel Borut brez sank. Ka Borutom so prišli trojčki z enakimi sankami kot jaz. Potem smo imeli dve uri šole. Potem smo šli na malico. Ko smo vsi pojedli, smo šli ven in vzeli sanke. Ko je tovarišica prišla, smo šli na Vrunko. Tam smo šli na stovo travo in se začeli sankati. Jaz sem bil najbolj pogumen in sem šel prvi. Velikokrat sem tudi padel. Bila je veliko hrtin. Na koncu si je Katja avila nogo in smo jo morali peljati. Ko smo prišli do Gašperjeve marnice, je prišla po Katjo mamica. Potem smo šli domov in napisali domačo nalogo.

Jure Japelj

Pekli smo piškote

Danes, ko smo prišli v šola,
smo tebli k teti delati piškote.
Naučili smo si predpasnike in
račeli delati. Ja, Ana Lamo in Gasper smo
delali skupaj. Delali smo ročne
piškote: medvede, račke, rajčke, rverdie,
snike in druge ročne piškote.
Delali smo dolgo časa. Ko pa smo
končali, smo šli delati čestitke.
Potem smo delali še tisto, kar nam je ostalo.

Marija Kobalj

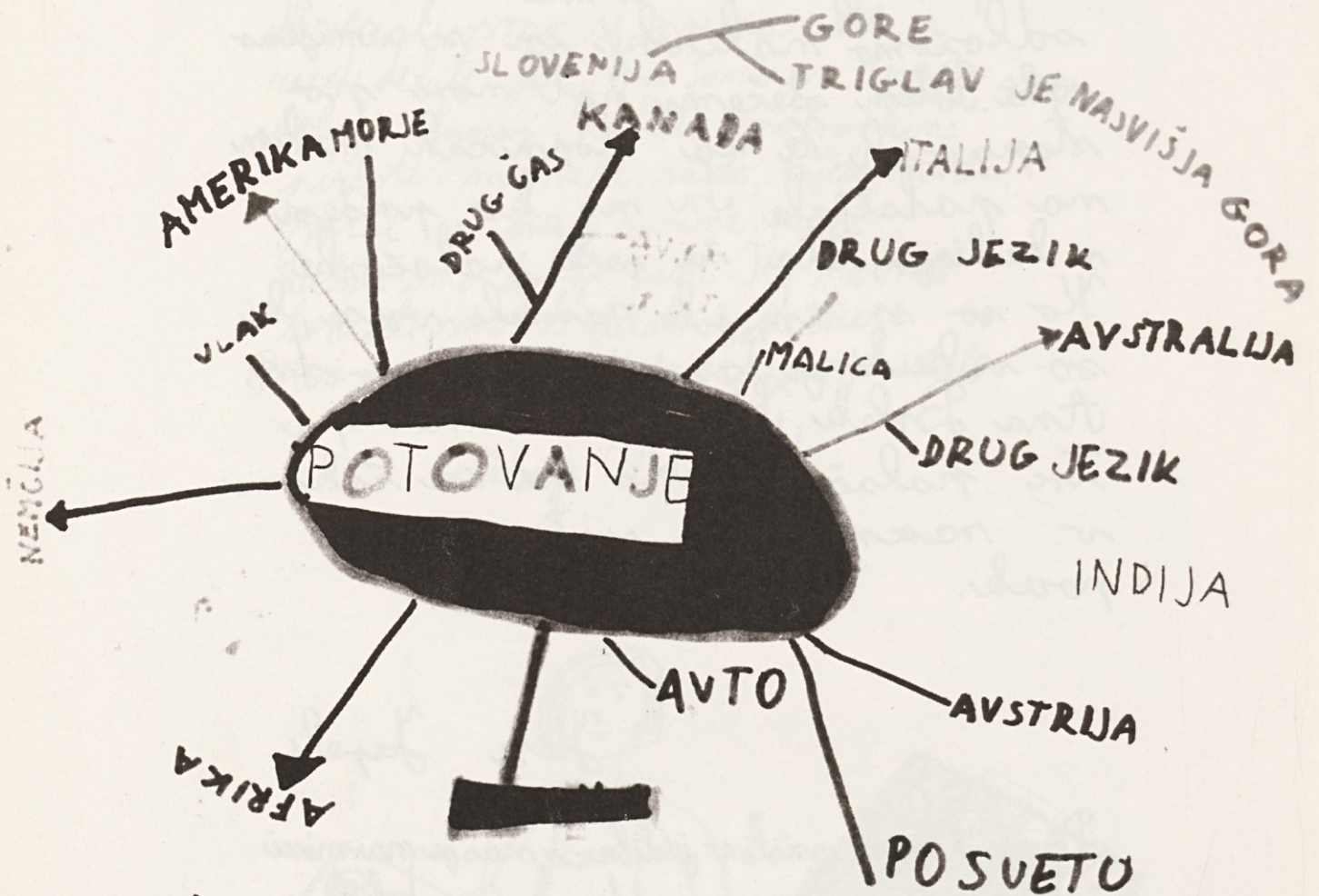
Šolska malica

Prvi dve uri imamo v šoli pouk. Las hitro mineva in moja mami reče, da je čas za malico. Mi odložimo nalivke in si umijemo roke. Potem stecemo kot nosi po stopnicah. Že na stopnicah midim na palačinke. In res, ko pridem v kuhinjo, teta že peče palačinke. Ko so spečene, jih razdeli vsem, ki so v kuhinji. Jaz pojem samo dve, Ana Brlek, Katja in Borut pa tri palačinke. Ho vsi se čakamo v vrstici, se spet začne pouk.

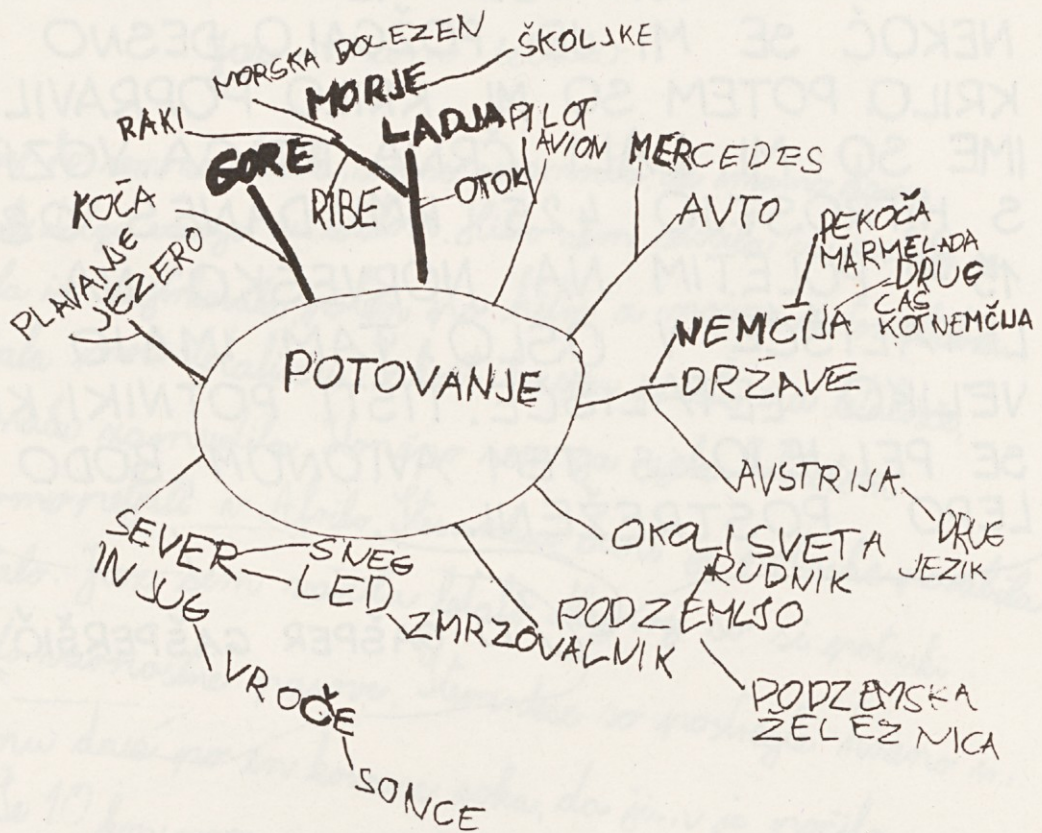
Jure Zapelj

Danes, ko smo prišli v jedilnico, nas je mami čakal puding. Kraven pudinga smo dobili še vsak en piškot. Dobili smo tudi prtičke, da smo se lahko obrisali. Pri malici nas je samo deset. Katja sedi kraven mene, ko pojedemo malico, gremo v vrstici in začne se nam pouk. Malico mam vsak dan razen nedelje in sobote skuha teta Mladenka Meglič iz Lesi.

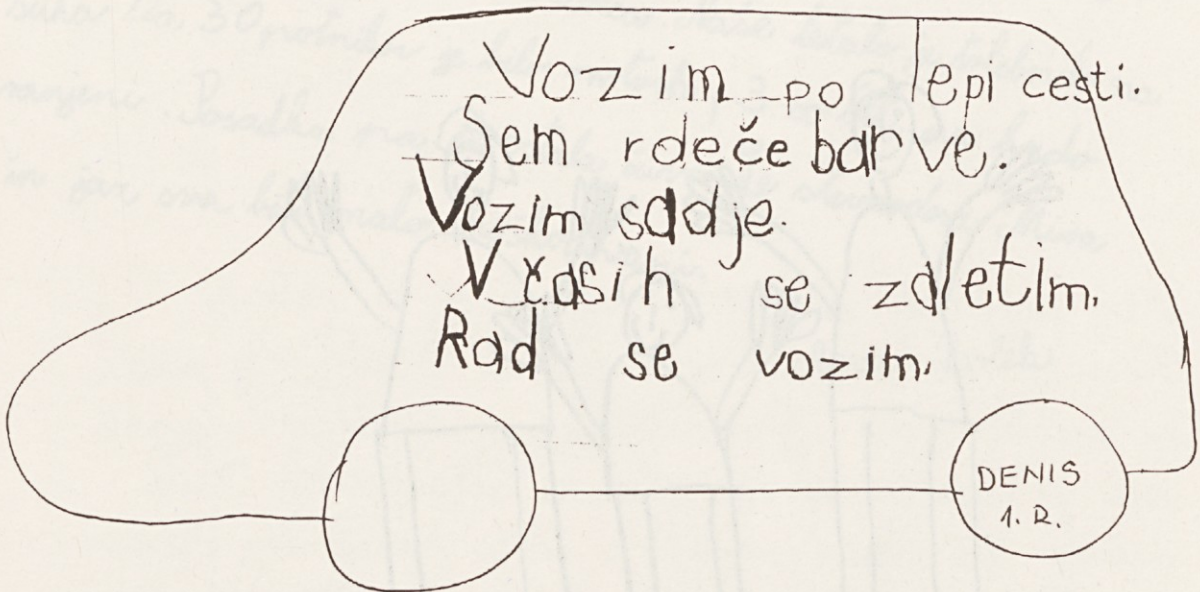
Ana Brlek

K. C. C. S. I.   MOZNIU   ANA BRLEK

ANA BITEŽNIK

JAZ SEM AVION. VODI ME PILOT SAMO.
NEKOČ SE MI JE POŽGALO DESNO
KRILO. POTEM SO MI KRILO POPRAVILI.
IME SO MI DALI ČRNA PTICA. VOZIM
S HITROSTJO 425 KM. DANES OB
15³⁵ POLETIM NA NORVEŠKO NA
LETALIŠČE V OSLO. TAM IMAJO
VELIKO LETALIŠČE. TISTI POTNIKI, KI
SE PELJEJO S TEM AVIONOM, BODO
LEPO POSTREŽENI.

□ GAŠPER GAŠPERŠIČ

Jax, vozim letalo

Čjutraj, ko sem se zbudila, sem se spomnila, da imamo danes
se celo dolgo vožnjo v letalom. Hitro sem skočila iz postelje, se
umila in raztrkala, potem pa hitro v moj avtomobilom
redizala proti letališču. Takrat, ko sem prišla na letališče,
bi kmalu namudila. Končno sem ga ujela. V letalom
se bom prežali v Afriko. Stewardesa Sani je potnike povabila
v letalo. Jax sem varila letalo. Najprej so si potniki
privzeli varnostne pasove. Stewardese so postregle hrano in
vsakemu dale po eni kozarec soka, da jim v je pročila sem
rika. Še 10 km nam je manjkalo, pa bi bili v Afriki. Toda
ngodila se nam je huda nesreča. Naše letalo je trlebrilo na
suho tla. 30 potnikov je bilo mrtvih, 3 so bili pa hudo
ranjeni. Posadka pa je ostala živa. Še stewardesa Mira
in jax sta bili malo poškodovani.

Ana Brek

Moji najboljši prijatelji

Moji najboljši prijatelji so:
Ana, Lamo in Grega. To so trojčki.
Najraje berajo Pet prijateljev in
in Krivnootij. Ana in Lamo sedita
poleg mene. Grega sedi v drugi
klopi. Doma so v Palovčah.
Tudi oni imajo guiso, tako leto
- pridejo k njim žabe. Trojčki imajo
tisoč šeststo igrice. za računalnik.
Lamo piše najbolj dolge zgodbe.
Grega piše grozljive zgodbe.
Ana ima dolge svetle lase.
Kmeraj kadar pridem k njim,
se igramo Pet prijateljev.

Jure Japelj

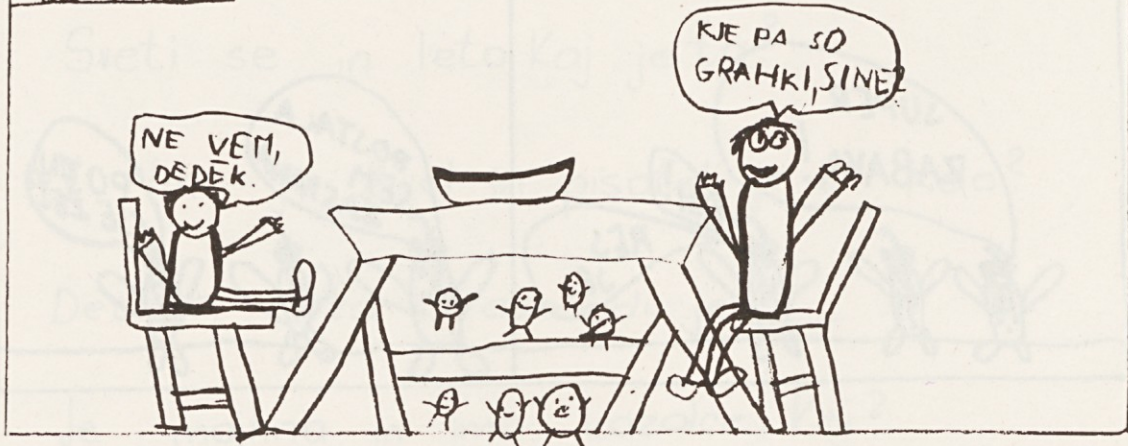
Moj prijatelj je Jure Japelj. Živi v Leshah.
Včasih pride k nam na obisk. Če pride,
se velikokrat igramo pet prijateljev. Njegov
ati je carinik in mami učiteljica. Ima
astmo in zato ne sme jesti mlečnih izdel-
kov. Najraje je sladolek in pizzo. Je hoo
dober učenec. Jure je moj edini in najboljši
prijatelj.

Lamo Bitožnik

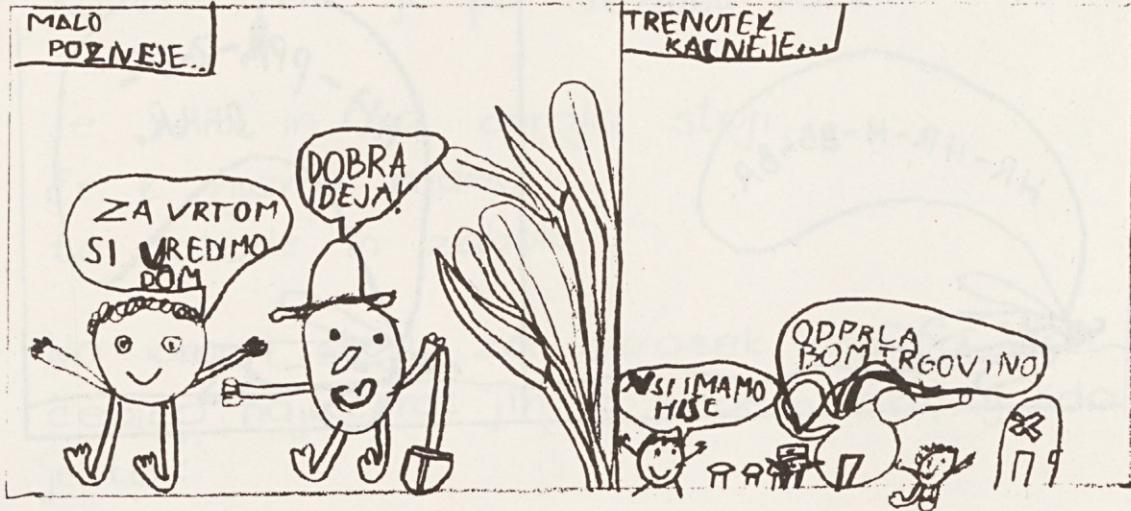

Vas grahkor

ZAČELO SE JE TAKO...

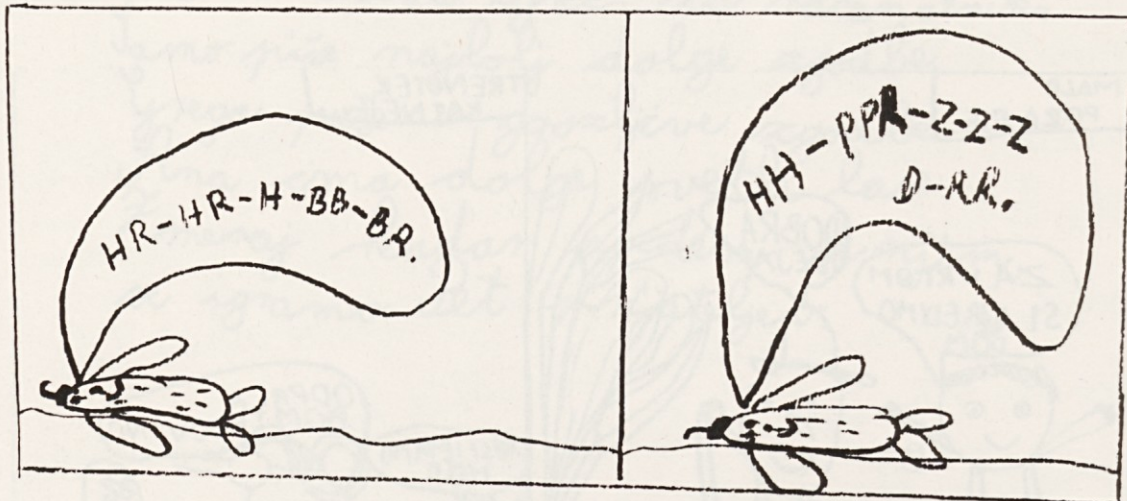
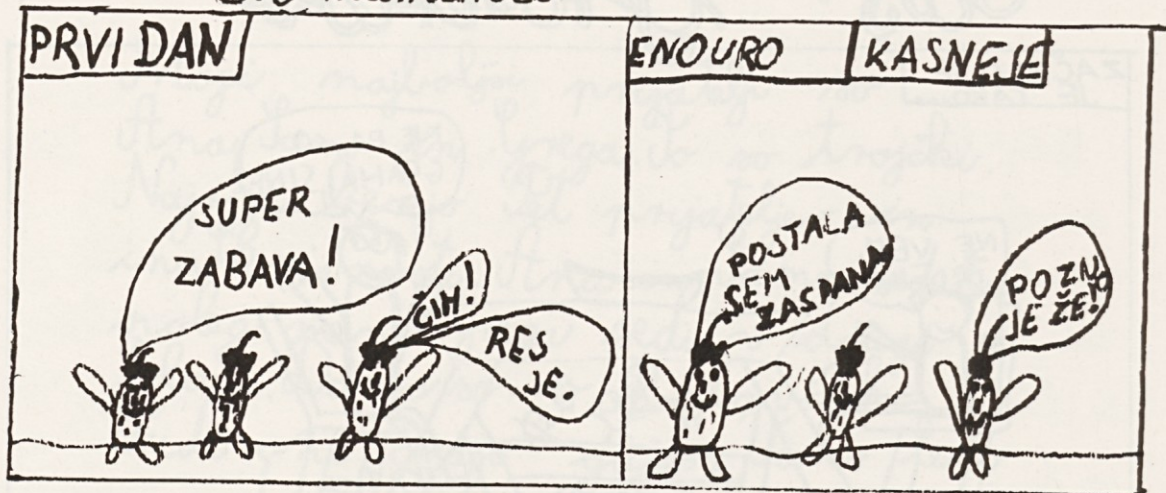
MALO POZNEJE..

TRENUTEK KASNEJE...

Tri kumarice

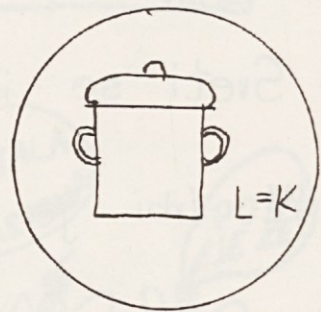
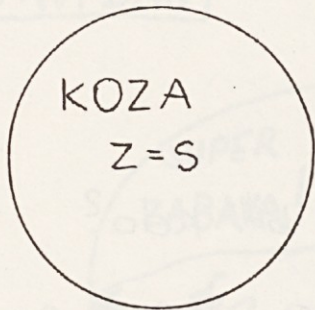
Napisala in narisala
Ana Bolik

Za ugankarje

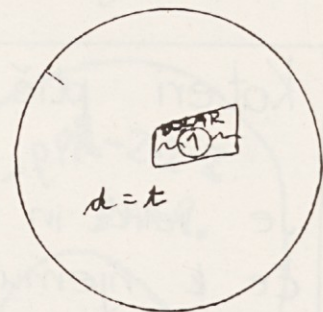
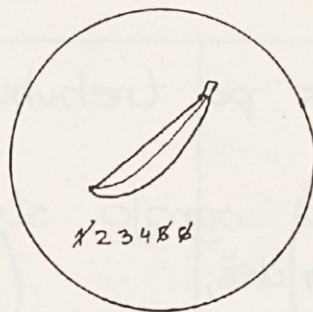
- * Sveti se in leta. Kaj je to?
- * V Vrbi je živel in pisatelj je bil. Kdo?
- * Deseta črka v abecedi je ____.
- * Je majhna in ima kazalce. Kaj?
- * Kateri ptič je po trebuhu rdeč?
- * Je velik in za ograjo stoji,
če k njemu prideš,
te nabode in zaboli.
- * Na omari stoji, za okrasek ima na glavi
čepico, največkrat jih je sedem skupaj. Kdo
je to?
- * DOPOLNI ČRKE!
JE PRI _ NA PU - ČK _ , I - E J - JE
K _ T - RI - A.

Sestavili : Jure Japelj , Ana Brlek , Katja Kokalj

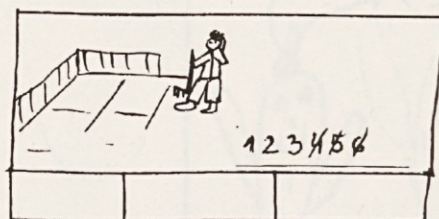
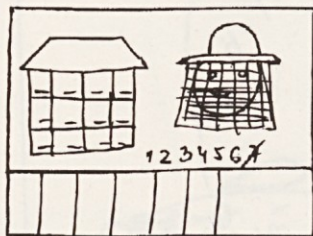
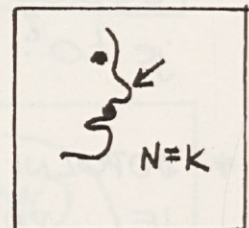
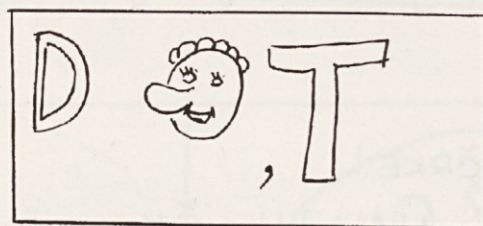
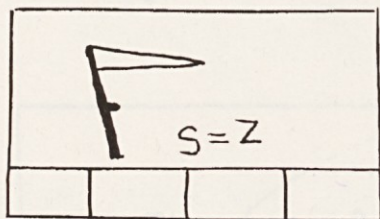
REBUSI

(Ana Bitežnik)

(Samo Bitežnik)

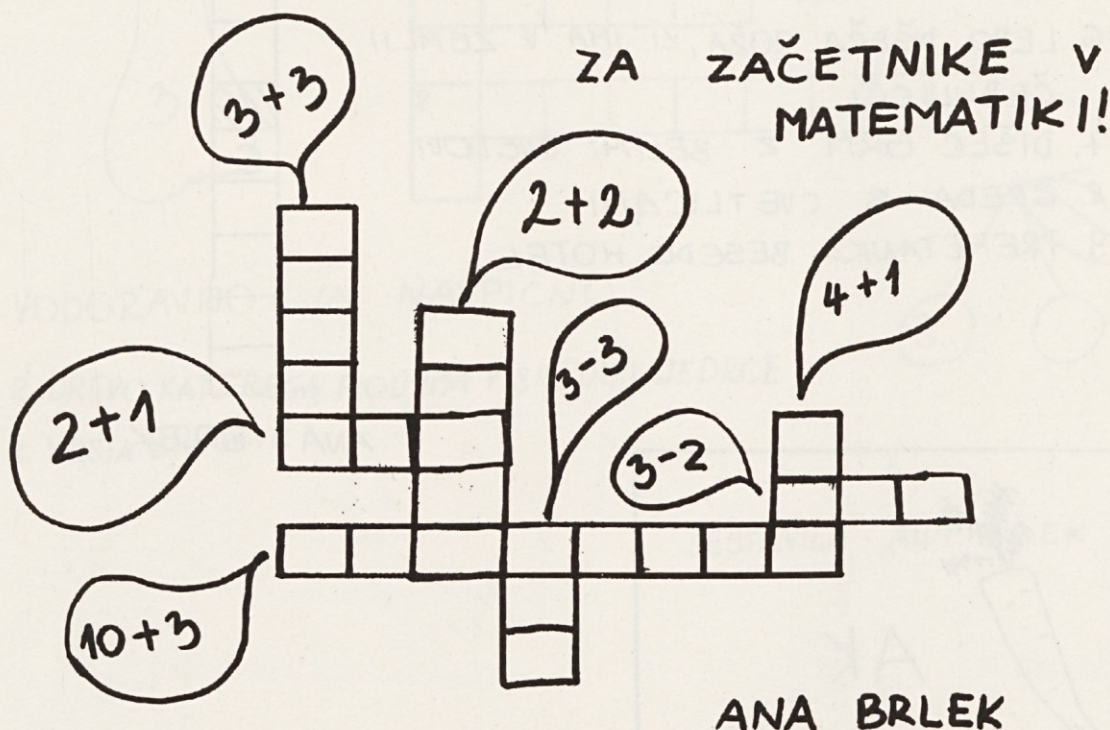
(JURE JAPELJ)

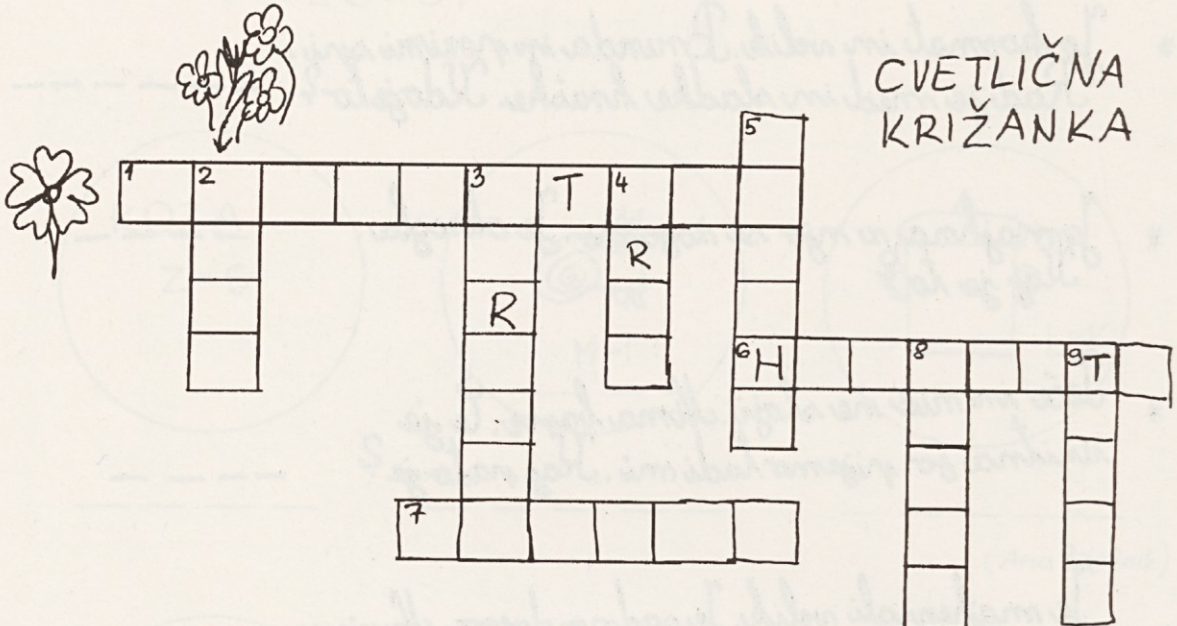
* Je kosmat in velik. Brunda in pozimi sni.
Rad je med in sladke kruške. Kdo je to? -----

* Je majhna in njo se igramo. Je okrogla.
Kaj je to? -----

* Teče in mič ne stoji. Nima barve. Če je
užitna jo pijemo tudi mi. Kaj nato je? -----

* Je majhen ali velik. Je sadno drevo. Namijem
so sadeži. Njen sadež je jabolko. Katero sadno
drevo je to? -----

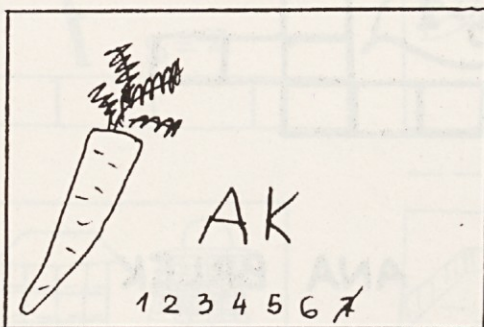

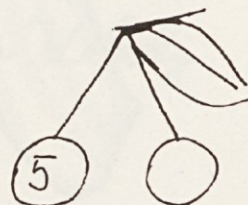
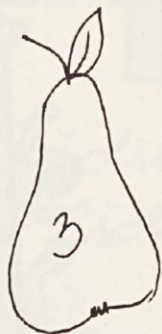
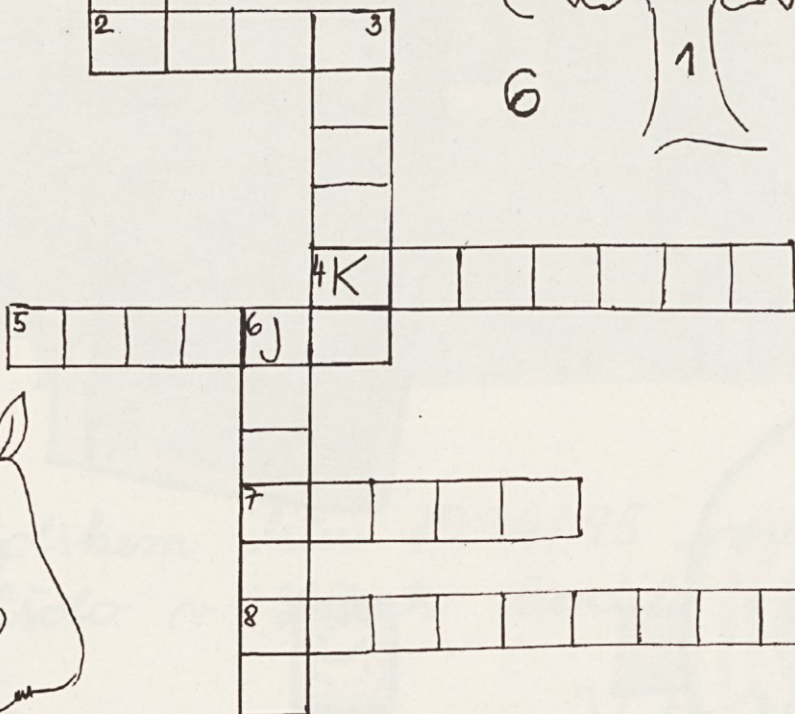
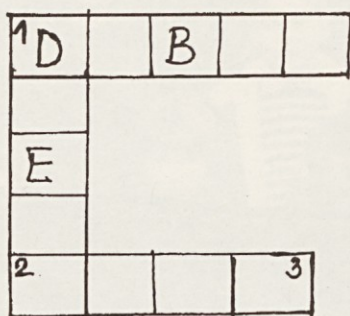
CVETLIČNA
KRIŽANKA

- ↓3. CVETI NA GOLICI
- ↓4. PERUNIKA ALI ....
- ↓5. DRUGA MAMA
- 6. LEPO DIŠEČA ROŽA, KI IMA V ZEMLJI
ČEBULICO
- 7. DIŠEČ GRM Z BELIMI CVETOV
- ↓8. GREDNA S CVETLICAMI
- ↓9. PREMETANKA BESEDE HOTEL

ANA BRLEK

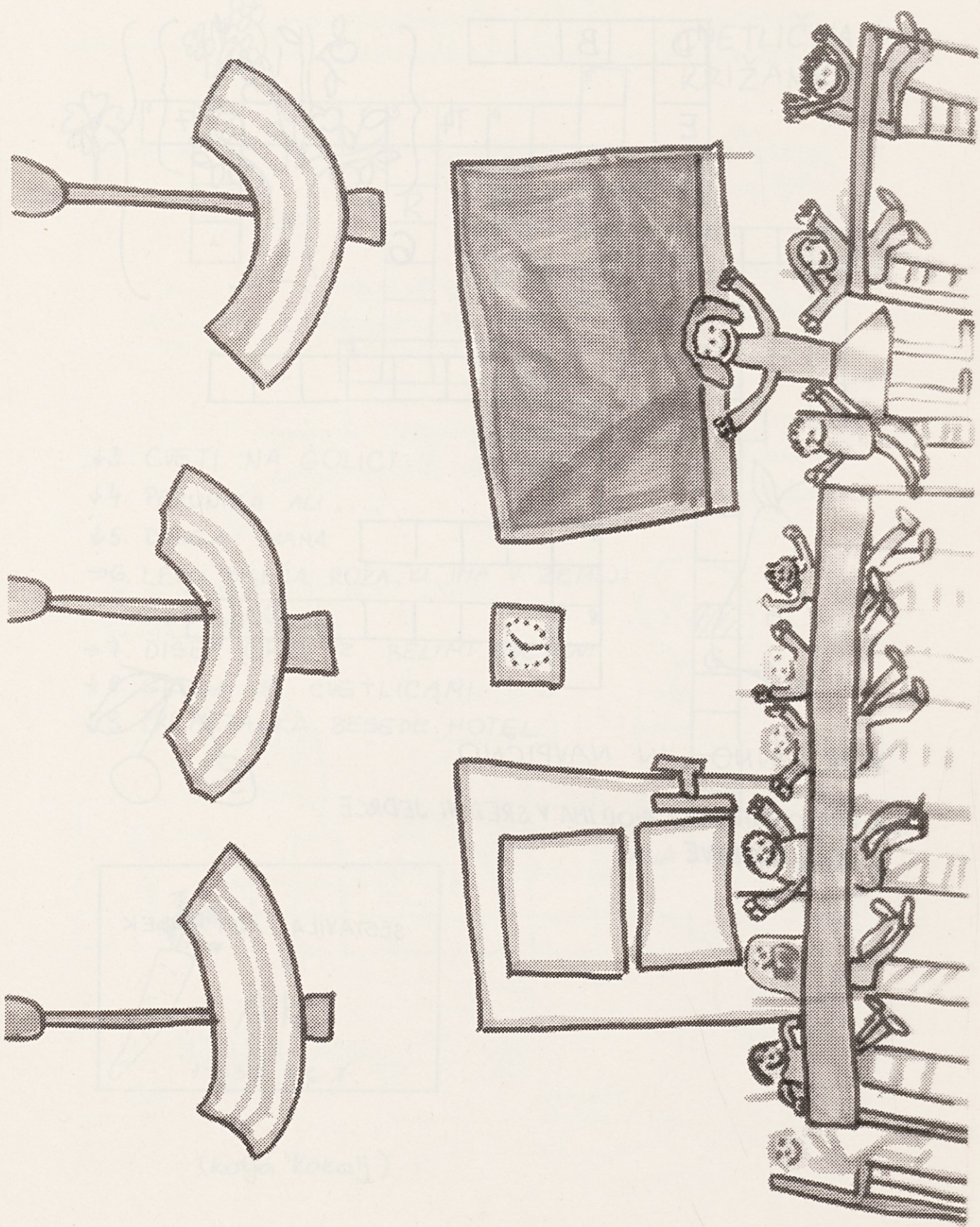
(Katja Kokalj)

VODORAVNO IN NAVPIČNO

- 2. DREVO, KATEREGA PLOD IMA V SREDINI JEDRCE
- 8. VRSTA BRŠKVE

SĚSTAVILA ANA BRLEK

V šolskem letu 1994/95 smo
v šolo v Lesah hodili :

Gasper Gasperič

Katja Kobalj

Marjetka Bešter

Željko Borut

Jane Japelj

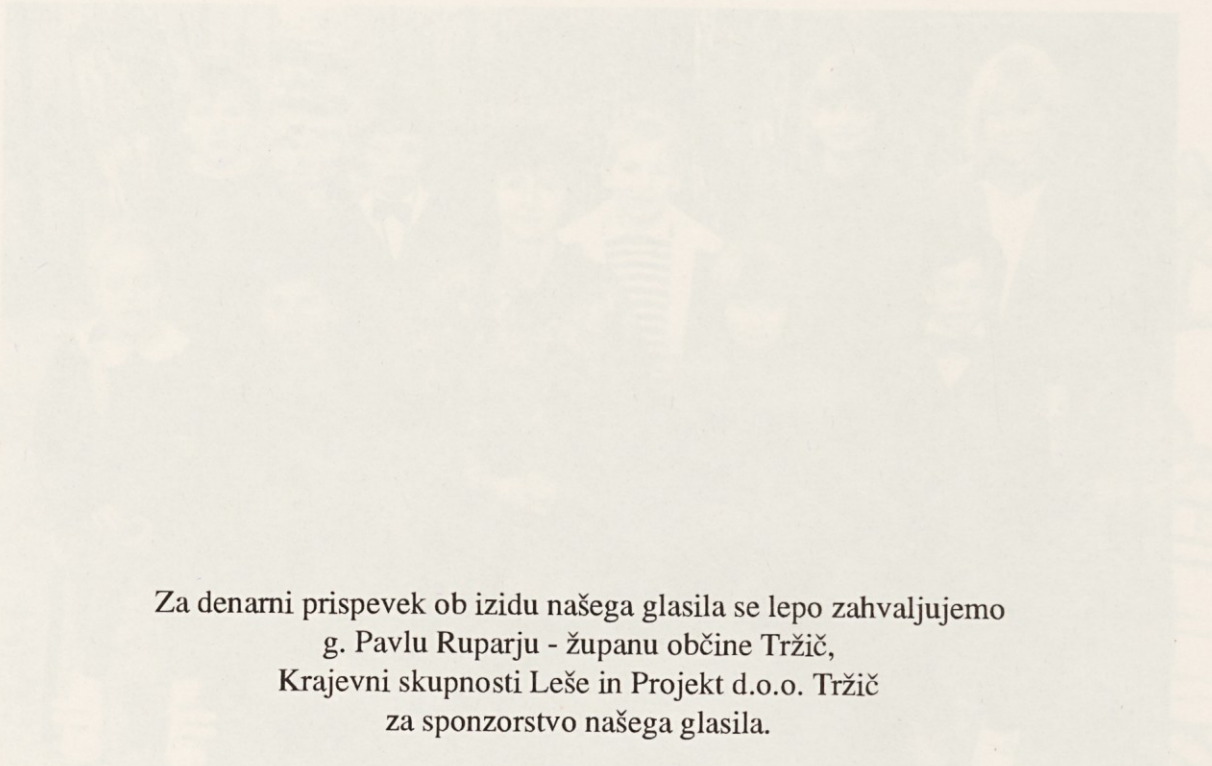
Dennis Papler

Lama Biteznik

Ana Brlek

Ana Biteznik

Trina Japelj

Za denarni prispevek ob izidu našega glasila se lepo zahvaljujemo
g. Pavlu Rutarju - županu občine Tržič,
Krajevni skupnosti Leše in Projekt d.o.o. Tržič
za sponzorstvo našega glasila.

Leše, 25. junij 1995

